

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Polska Izba Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa
www.pibr.org.pl

Załącznik do uchwały Nr 1244/19a/2020
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 30 listopada 2020 r.

Wytyczne organizacyjno-metodyczne

Obligatoryjne doskonalenie zawodowe
dla biegłych rewidentów w 2021 r.

Wytyczne organizacyjno-metodyczne

Obligatoryjne doskonalenie zawodowe
dla biegłych rewidentów w 2021 r.

Warszawa, listopad 2020 r.

SPIS TREŚCI

- 4 I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego
- 5 II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2020 roku
- 7 III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć
- 8 IV. Wymogi dotyczące wykładowców
- 9 V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe
- 9 VI. Obowiązki jednostki uprawnionej do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów
- 11 VII. Szkolenia typu e-learning
- 12 VIIa. Szkolenia typu e-learning: on-line
- 13 VIII. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń
- 14 **Moduł 1**
Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli
- 17 **Moduł 2**
Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego
- 18 **Moduł 3**
Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego
- 20 **Moduł 4**
Zmiana regulacji w zakresie usług wykonywanych zgodnie ze standardami wykonywania zawodu biegłego rewidenta
- 23 **Moduł 5**
Stosowanie MSB w praktyce – część I: Procedury wstępne, planowanie i oszacowanie ryzyka
- 27 **Moduł 6**
Stosowanie MSB w praktyce – część II: Reakcja biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia
- 30 **Moduł 7**
Stosowanie MSB w praktyce – część III: Procedury końcowe badania i sprawozdanie biegłego rewidenta
- 33 **Moduł 8**
Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności
- 36 **Moduł 9**
Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych
- 39 **Moduł 10**
Kodeks spółek handlowych dla biegłych i księgowych
- 42 **Moduł 11**
Wybrane transakcje dotyczące zorganizowanej części przedsiębiorstwa
- 45 **Moduł 12**
Zasady etyki w praktyce – nowelizacja Kodeksu etyki IFAC
- 48 **Moduł 13**
Aspekty praktyczne wykonywania usług rewizyjnych związanych z podziałem, łąčeniem i przekształcaniem jednostek – planowanie, wykonanie, sprawozdawczość

SPIS TREŚCI

- 51 Moduł 14**
Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania
- 55 Moduł 15**
Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych
- 58 Moduł 16**
Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości
- 61 Moduł 17**
Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne
- 64 Moduł 18**
Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym
- 67 Moduł 19**
Problematyka badania w świetle elektronizacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania
- 70 Moduł 20**
Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym
- 72 Moduł 21**
Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej
- 75 Moduł 22**
Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych
- 78 Moduł 23**
Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – część 1 – przychody
- 82 Moduł 24**
Kryptoaktywa w sprawozdaniu finansowym
- 85 Moduł 25**
Specyfika badania sprawozdań finansowych spółdzielni mieszkaniowych
- 88 Moduł 26**
Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe
- 90 Moduł 27**
Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania
- 93 Moduł 28**
Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego - praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP
- 96 Moduł 29**
Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami krajowych standardów wykonywania zawodu

I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

1. Wytyczne organizacyjno-metodyczne na rok 2021r. (dalej „Wytyczne”) zostały opracowane w oparciu o następujące regulacje według stanu prawnego na dzień zatwierdzenia Wytycznych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów (dalej KRBR):

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415), dalej „Ustawa”.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (Dz.U. poz. 2391), dalej „Rozporządzenie”.
- Uchwała nr 1033/14a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2021 r.
- Uchwała nr 1755/35/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji.

2. Zgodnie z Ustawą, biegły rewident jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym przez odbywanie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dalej ODZ) w każdym roku kalendarzowym. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe polega na odbyciu szkolenia, którego program ma na celu podnoszenie wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej.

3. Zatem, celem ODZ jest ciągle doskonalenie (rozwój i utrzymanie) kompetencji zawodowych niezbędnych biegłym rewidentom dla kompetentnej realizacji zadań i świadczenia wysokiej jakości usług klientom, pracodawcom i innym interesariuszom, co przekłada się na wzrost zaufania publicznego do zawodu.

4. Zgodnie z Ustawą, ODZ obejmuje obligatoryjne szkolenia oraz samokształcenie. Niniejsze Wytyczne dotyczą wyłącznie obligatoryjnych szkoleń, które mogą być przeprowadzane przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) lub jednostki uprawnione.

5. Jako minimum szkolenia obligatoryjne powinny:

- zapewnić biegłym rewidentom utrzymanie kompetencji nabytych w toku postępowania kwalifikacyjnego na biegłego rewidenta oraz
- umożliwić im rozwój nowych kompetencji potrzebnych w związku z wykonywaniem zawodu na skutek ciągłych zmian zachodzących w otoczeniu regulacyjnym i biznesowym.

6. Przepisy Ustawy, jak i Rozporządzenia bardzo szczegółowo określają sposób organizacji obligatoryjnych szkoleń, wyznaczając konkretne zadania dla KRBR, takie jak:

- ustalenie zakresu tematycznego obligatoryjnych szkoleń oraz opracowanie wytycznych organizacyjno-metodycznych,
- organizację szkoleń przez PIBR, co w praktyce oznacza organizację szkoleń przez Centrum Edukacji PIBR oraz Regionalne Oddziały PIBR,
- rejestrację jednostek uprawnionych (ocena wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych i ich akceptacja lub odmowa akceptacji),
- prowadzenie wykazu jednostek uprawnionych (dokonywanie wpisów i ich aktualizacja, skreślenia) i jego udostępnianie na stronie internetowej PIBR,
- przeprowadzanie wizytacji w jednostkach uprawnionych,
- publikacja na stronie internetowej PIBR informacji przekazywanych przez jednostki uprawnione dotyczące prowadzonego przez nie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (informacje o terminie, miejscu i zakresie tematycznym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego co najmniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem),
- określenie wzorcowych formularzy do stosowania przez jednostki uprawnione na potrzeby przekazywania wymaganych informacji do PIBR (informacje o planowanych szkoleniach oraz informacje o uczestniczących w nich biegłych rewidentach).

7. W realizacji powyższych zadań KRBR korzysta ze wsparcia powołanej przez siebie Komisji ds. szkoleń oraz Centrum Edukacji PIBR, dalej CE PIBR.

II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2021 roku

8. Poniższa tabela zawiera zestawienie tematów (modułów), które są przedmiotem szkoleń w 2021 r.

9. Tematyka ta została zatwierdzona przez PANA w dniu 26 sierpnia 2020 r.

Lp.	Temat	Liczba godzin	Informacja dodatkowa
1	Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli	16	
2	Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego	8	
3	Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego	8	
4	Zmiany regulacji w zakresie usług wykonywanych zgodnie ze standardami wykonywania zawodu biegłego rewidenta	8	
5	Stosowanie MSB w praktyce - część I: Procedury wstępne, planowanie i oszacowanie ryzyka	16	
6	Stosowanie MSB w praktyce – część II: Reakcja biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia	16	
7	Stosowanie MSB w praktyce - część III: Procedury końcowe badania i sprawozdanie biegłego rewidenta	16	
8	Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności	16	
9	Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych	16	
10	Kodeks spółek handlowych dla biegłych i księgowych	8	
11	Wybrane transakcje dotyczące zorganizowanej części przedsiębiorstwa	8	
12	Zasady etyki w praktyce – nowelizacja Kodeksu etyki IFAC	8	
13	Aspekty praktyczne wykonywania usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek – planowanie, wykonanie, sprawozdawczość	16	
14	Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania	16	
15	Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych	8	
16	Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości	8	
17	Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne	8	
18	Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym	8	
19	Problematyka badania w świetle elektronizacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania	8	

20	Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym	8	NOWY
21	Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej	4	NOWY
22	Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych	8	NOWY
23	Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – część 1 – przychody.	16	NOWY
24	Kryptoaktywa w sprawozdaniu finansowym	8	NOWY
25	Specyfika badania sprawozdań finansowych spółdzielni mieszkaniowych	8	NOWY
26	Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe	8	NOWY
27	Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania	8	NOWY
28	Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego - praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP	8	NOWY
29	Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami krajowych standardów wykonywania zawodu	8	NOWY

III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć

10. Przedstawiony powyżej zakres tematyczny obejmuje liczbę godzin wymaganych dla danego tematu (modułu). Uwzględniając liczne obowiązki zawodowe i wynikające z tego ograniczenia czasowe biegłych rewidentów, zachęca się organizatorów szkoleń do **elastycznego podejścia**, np. poprzez oferowanie szkolenia stacjonarnego z danego modułu w ramach dwóch lub więcej sesji przedpołudniowych, popołudniowych bądź wieczornych lub w ciągu weekendów.

11. Dzienny wymiar czasu szkolenia nie może przekroczyć 8 godzin.

12. Szkolenia mogą być organizowane w formie stacjonarnej lub z wykorzystaniem form zdalnych, na przykład z wykorzystaniem transmisji on-line lub w formie e-learning. Szczegółowe wytyczne dotyczące szkoleń e-learningowych znajdują się w dalszej części Wytycznych.

13. Podczas szkoleń powinny być stosowane metody i techniki nauczania, skoncentrowane na **kształtowaniu praktycznych umiejętności** potrzebnych w pracy biegłego rewidenta. By osiągnąć założone cele szkolenia, prowadzący zajęcia, dobierając formy i technikę nauczania, powinien uwzględnić fakt ewentualnego zróżnicowania poziomu posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych słuchaczy.

14. Oferta szkolenia kierowana do potencjalnych uczestników powinna zawierać opis zakładanych efektów kształcenia, które będą celem szkolenia oraz, jeśli to zasadne, wskazanie minimalnego oczekiwanego poziomu zaawansowania uczestników w danym temacie jeszcze przed udziałem w szkoleniu (np. może to być uzasadnione w sytuacji, gdy szkolenie dotyczy tylko aktualizacji wiedzy z pewnego obszaru).

15. Szkolenia mogą być poprowadzone w formie:

- wykładowej,
- wykładowo-warsztatowej lub
- warsztatowej.

16. W trosce o stworzenie odpowiednich warunków do nauki oraz ze względu na efektywność szkolenia zaleca się, aby w szkoleniach o charakterze wykładowo-warsztatowym uczestniczyło **nie więcej niż 30 osób**. Natomiast, w przypadku szkoleń mających charakter warsztatów rekomenduje się, aby uczestniczyło w nich **nie więcej niż 20 osób**.

W uzasadnionych przypadkach liczebność grupy szkoleniowej może być zwiększona o szkoleniach o charakterze wykładowo-warsztatowym do maksimum 40 osób, a w przypadku szkoleń o charakterze warsztatowym do maksimum 30 osób, przy czym taka zmiana nie może mieć negatywnego wpływu na jakość szkolenia i komfort uczących się.

16a. Limit maksymalnej ilości uczestników nie dotyczy szkolenia z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego realizowanego podczas Dorocznych Konferencji Audytu, organizowanych przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów, jednak liczebność grupy biorącej udział w tym szkoleniu musi być dostosowana do tematu oraz formy szkolenia z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywności tego szkolenia.

17. W razie zwiększenia liczebności grupy ponad rekomendowaną, jednostka przesyła uzasadnienie wraz z listą uczestników, o której mowa w punkcie 44 Wytycznych.

18. Szkolenie wykładowo-warsztatowe nastawione jest na przekazanie wiedzy oraz pokazanie praktycznych aspektów jej stosowania. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 40% czasu szkolenia.

18a. Szkolenie wykładowe nastawione jest na zainteresowanie tematem, wyjaśnienie trudnych zagadnień, wskazywanie odniesień do podręcznika (do samodzielnej pracy).

19. Szkolenie warsztatowe ukierunkowane jest na zdobycie praktycznych umiejętności w oparciu o wiedzę przekazaną przez prowadzącego. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 70% czasu szkolenia.

20. Element warsztatowy szkolenia obejmuje następujące przykładowe formy nauczania: dyskusje nad przedstawionymi przykładami, analiza aktów prawnych i regulacji środowiskowych (standardów), wspólne rozważania nad możliwymi wariantami rozwiązań studiów przypadków, praca w zespołach, rozwiązywanie zadań sytuacyjnych opartych na przykładach z praktyki biegłego rewidenta oraz angażowanie uczestników do wymiany spostrzeżeń i wniosków poprzez podejmowanie szczególnie trudnych i ważnych kwestii, z którymi spotyka się biegły rewident w obszarze tematyki będącej przedmiotem szkolenia.

21. Dla zapewnienia długofalowych efektów kształcenia zalecane jest dalsze doskonalenie biegłych rewidentów drogą samokształcenia. W tym celu uczestnikom szkolenia należy wskazać aktualny stan prawny dotyczący omawianej tematyki szkolenia, rekomendowaną literaturę przedmiotu bądź inne źródła pozyskiwania informacji.

22. Dodatkowe bardziej szczegółowe uwagi i wskazówki dotyczące zasad przeprowadzania poszczególnych szkoleń (w tym dopuszczalnej formy szkolenia) zawarto w dalszej części Wytycznych.

Kolejność udziału w wybranych szkoleniach

23. Moduły o numerach 5, 6, 7 czyli „Stosowanie MSB w praktyce”, stanowią cykl, którego efektywność wymaga od uczestnika szkolenia uczestnictwa kolejno w następujących po sobie modułach. Dlatego rekomenduje się zachowanie kolejności, zgodnie ze wskazaniem w tytule modułu: część I, część II i część III.

Samoocena uczestników po szkoleniu

24. Każde szkolenie powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości weryfikującym nabytą przez uczestników wiedzę oraz umiejętności.

25. Sprawdzian ten może mieć charakter samooceny przez uczestnika szkolenia.

26. Czas sprawdzianu wlicza się do czasu całkowitego czasu szkolenia przewidzianego dla danego tematu (modułu). Czas sprawdzianu nie powinien przekraczać 30 minut.

27. Ilość pytań sprawdzających zależy od czasochłonności nauki. Oczekuje się, że na każdą godzinę szkolenia przypada minimum 1 pytanie sprawdzające.

28. Pytania sprawdzające mogą przybierać różną postać. Mogą to być pytania testowe, zadania sytuacyjne lub pytania zadania sytuacyjne lub studium przypadku (case studies). Do jednego zadania sytuacyjnego lub typu studium przypadku może być więcej niż jedno pytanie sprawdzające.

29. Uczestnik szkolenia powinien podjąć próbę rozwiązania pytań sprawdzających indywidualnie. Dopuszcza się możliwość korzystania z materiałów szkoleniowych.

30. Poziom trudności pytań powinien uwzględniać fakt, że sprawdzian odbywa się bezpośrednio po szkoleniu i uczestnicy nie mieli warunków na samodzielne powtórzenie materiału.

31. Po zakończonym sprawdzianie uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.

32. Wynik sprawdzianu może być ustalony:

- indywidualnie przez uczestnika na podstawie informacji zwrotnej od prowadzącego szkolenia lub
- poprzez prowadzącego szkolenie (w tym automatycznie w ramach platformy e-learningowej) i następnie przekazany uczestnikowi.

IV. Wymogi dotyczące wykładowców

33. Wykładowcy poszczególnych tematów powinni posiadać odpowiednią wiedzę oraz doświadczenie zawodowe i dydaktyczne dające rękojmię przeprowadzenia danego szkolenia na wysokim poziomie merytorycznym i praktycznym. W szczególności oczekuje się, że:

- wykładowcami do tematów z zakresu rewizji finansowej będą osoby z minimum 3-letnim praktycznym doświadczeniem w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- wykładowcy z zakresu innych tematów będą posiadali odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz praktyczne w zakresie wykładanego tematu,
- wykładowcy będą posiadali doświadczenie w prowadzeniu szkoleń dla osób dorosłych bądź przeszli odpowiednie przeszkolenie w zakresie metodyki prowadzenia szkoleń dla dorosłych.

34. Zmiana wykładowcy prowadzącego określony temat (moduł) w stosunku do pierwotnej wersji wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych wymaga **aktualizacji wniosku**.

35. W sytuacjach szczególnych (takich jak zdarzenia losowe, np. choroba wykładowcy) dopuszczalna jest zmiana wykładowcy bez poprzedniej aktualizacji wniosku pod warunkiem, że wykładowca zastępujący spełnia wymagania określone w pkt. 33.

36. Zaleca się, by prowadzący zajęcia korzystający z materiałów PIBR / CE PIBR lub SKwP byli uczestnikami, organizowanego przez CE PIBR i SKwP, szkolenia metodycznego dla wykładowców z zakresu prowadzonego modułu. Wyjątek dotyczy modułów o numerach 5, 6, 7 czyli cyklu „Stosowanie MSB w praktyce”, w przypadku którego udział w szkoleniu jest obowiązkowy. Lista wykładowców MSB dostępna jest na indywidualnych kontaktach jednostek po zalogowaniu się na stronie internetowej PIBR.

V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe

37. Materiałami szkoleniowymi są:

- wzorcowe materiały szkoleniowe przygotowane przez CE PIBR na potrzeby obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- inne materiały szkoleniowe rekomendowane dla danego tematu w niniejszym dokumencie,
- autorskie materiały merytoryczne przygotowane przez jednostkę uprawnioną – podlegające uprzedniej recenzji i zatwierdzeniu przez Komisję ds. szkoleń w imieniu KRBR. Koszty recenzji ponosi jednostka uprawniona.

38. Jednostka uprawniona zobowiązana jest wykorzystywać w trakcie szkolenia materiały, które zadeklarowała w swoim wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych bądź jego aktualizacji w odniesieniu do danego szkolenia.

39. Zmiana wykorzystywanych materiałów, ich zakresu lub treści, wymaga odpowiedniej aktualizacji wniosku w terminie co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem szkolenia. Razem z wnioskiem jednostka przedkłada zaktualizowane materiały, które podlegają recenzji.

40. Jednostka uprawniona **ma obowiązek przekazania każdemu uczestnikowi szkolenia kompletu materiałów szkoleniowych zadeklarowanych w swoim wniosku** o wpis do wykazu jednostek uprawnionych.

VI. Obowiązki jednostki uprawnionej do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów

Obowiązki wobec biegłych rewidentów będących uczestnikami szkoleń

41. Po zakończonym szkoleniu biegli rewidenci otrzymują od jednostki uprawnionej dokument potwierdzający odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, który zawiera co najmniej:

- imię i nazwisko oraz numer wpisu do rejestru biegłego rewidenta,
- formę obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (stacjonarne lub zdalne),
- zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- termin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- nazwę jednostki uprawnionej przeprowadzającej obligatoryjne doskonalenie zawodowe,
- imię i nazwisko oraz podpis osoby reprezentującej jednostkę uprawnioną przeprowadzającą obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze wobec KRBR

42. Jednostki szkolące przekazują Komisji ds. szkoleń, **wyłącznie drogą elektroniczną** za pośrednictwem indywidualnych kont jednostek na stronie internetowej PIBR, informacje dotyczące prowadzonego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, obejmujące:

- termin, miejsce odbywania szkolenia w formie stacjonarnej i zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego – nie później niż 30 dni przed jego rozpoczęciem,
- w przypadku szkoleń stacjonarnych – imienną listę biegłych rewidentów uczestniczących w szkoleniu – nie później niż w terminie 10 dni po jego zakończeniu,
- w przypadku szkoleń typu zdalnym listę biegłych uczestniczących w szkoleniu w danym miejscu - nie później niż w terminie 7 dni od zakończenia miesiąca, w którym przeprowadzono obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

Ocena szkoleń

43. Po zakończonym szkoleniu, organizator jest zobowiązany rozdać uczestnikom formularze oceny szkolenia, dalej określane jako „ankieta oceniająca szkolenie” lub „ankieta”.

44. W przypadku szkolenia zadlnego ankieta może być udostępniona bezpośrednio na platformie e-learningowej lub inną drogą.

45. Choć wypełnienie ankiety jest dobrowolne dla uczestnika, to jednak organizator szkolenia powinien dołożyć wszelkich starań, aby jak największa liczba osób wypełniła ankietę.

46. Na stronie internetowej PIBR (<https://www.pibr.org.pl/pl/informacje-dla-bieglych#szkolenia>) w sekcji: „Materiały dla jednostek” znajdują się udostępnione do pobrania i edycji:

- przykładowy formularz oceny szkolenia stacjonarnego oraz
- przykładowy formularz oceny szkolenia zadlnego,

które zawierają minimalny zakres pytań do uczestników, który ankieta powinna zawierać. Organizator szkolenia może uzupełnić te pytania o swoje własne.

Obowiązek aktualizacji wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych

47. Wykaz jednostek uprawnionych jest regularnie aktualizowany przez prowadzącą go KRBR.

48. Aktualizacja może mieć miejsce na skutek następujących zdarzeń:

- jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu bądź z określonej formy kształcenia lub
- jednostka dokonała innych zmian niż określone w pkt powyżej, które powodują, że informacje podane we wniosku lub zgłoszeniu są nieaktualne, za wyjątkiem przypadku przewidzianego w par. 35, co może skutkować wykreśleniem z wykazu.

49. W przypadku, gdy jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu lub z określonej formy kształcenia, to niezwłocznie dokonuje pisemnego zawiadomienia KRBR wraz z podaniem przyczyny takiej zmiany.

50. W przypadku zmiany powstałej po stronie jednostki uprawnionej, w wyniku której informacje podane w pierwotnym wniosku przestały być aktualne, jednostka uprawniona niezwłocznie aktualizuje dokumenty w zakresie objętym zmianami i przesyła je do ponownej oceny do KRBR, która ma 30 dni na rozpatrzenie zaktualizowanego wniosku. KRBR niezwłocznie zawiadamia jednostkę o swojej decyzji, zarówno pozytywnej, jak i negatywnej.

51. Przykłady zmian, które powodują konieczność aktualizacji pierwotnego wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych:

- zmiana wykładowcy (za wyjątkiem przypadku opisanego w par. 35 dot. zdarzenia losowego),
- zmiana formy kształcenia ze stacjonarnej na e-learning lub odwrotnie,
- zmiany materiałów szkoleniowych.

52. Do momentu uzyskania pozytywnej decyzji KRBR, jednostka nie może prowadzić szkoleń objętych zmianami, które wymagały aktualizacji wniosku. Naruszenie tej zasady powoduje, że jednostka może zostać skreślona z wykazu jednostek uprawnionych.

53. Na stronie internetowej PIBR udostępnione są wzory wniosków do pobrania i edycji.

VII. Szkolenia typu e-learning

54. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie e-learningu powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy dla potrzeb stworzenia szkolenia e-learning
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę – te materiały autorskie,
- szczegółowy opis metodologii uczenia przyjętej na potrzeby e-learning, w tym: oczekiwana ilość ekranów merytorycznych (tekstowych i sytuacyjnych), szacowany czas niezbędny do ukończenia szkolenia, ilość i rodzaj ćwiczeń, zasady zaliczenia ćwiczeń i sprawdzianu wiadomości oraz całego szkolenia, elementy wzbogacające, np. elementy multimedialne i ich udział procentowy w szkoleniu, ewentualne udostępniane uczestnikom szkolenia materiały do pobrania, możliwość kontaktu z opiekunem merytorycznym szkolenia itp.,
- jeżeli został opracowany scenariusz techniczny szkolenia uwzględniający treści merytoryczne oraz ilustrujący przyjętą metodologię uczenia – ten scenariusz,
- jeżeli istnieje wersja demo (testowa) – dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do tej wersji,
- alternatywnie do punktów powyżej – dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do pełnego gotowego szkolenia e-learning, jeżeli zostało już opracowane.

55. Minimalne standardy warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku są następujące:

- Stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia e-learning powinny odpowiadać czasochłonności przewidzianej przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego.
- Do szkolenia musi być przypisana osoba merytoryczna, której życiorys powinien być załączony do wniosku; zadaniem tej osoby jest nadzór merytoryczny nad szkoleniem oraz ewentualne rozstrzyganie wątpliwości merytorycznych zgłaszanych przez recenzenta oraz użytkowników szkolenia.
- Materiałom merytorycznym powinna zostać nadana fabuła, podzielona przynajmniej na następujące rodzaje ekranów merytorycznych:
 - tekstowy i/lub sytuacyjny – maks. ok. 80% ekranów; ekran merytoryczny powinien zawierać przynajmniej blok tekstu, zdjęcie, wykres lub infografikę, ewentualnie fabularyzowane scenki sytuacyjne;
 - ćwiczeniowy (ekran z ćwiczeniami) – min. ok. 20% ekranów; ćwiczenia mogą mieć charakter pytań testowych otwartych lub zamkniętych, zadań sytuacyjnych, zdań liczbowych, case studies, praktycznych ilustracji przypadków z życia wziętych itp. Ćwiczeniomajądauczestnikowi możliwość utrwalenia wiadomości lub przeciwieństwa umiejętności przekazanych na ekranach sytuacyjnych i tekstowych. Uczestnik musi mieć możliwość przystępowania do ćwiczeń dowolną liczbę razy. W informacji zwrotnej po zakończeniu ćwiczenia uczestnik powinien uzyskać informację dotyczącą wyniku pozytywnego/negatywnego oraz komentarz do każdej odpowiedzi z uzasadnieniem, dlaczego jest ona błędna lub poprawna. Ewentualna punktacja zdobyta za wykonanie ćwiczenia nie powinna wpływać na ogólne zaliczenie szkolenia e-learningowego.
- Powyższy podział ekranów nie ma zastosowania w przypadku, gdy szkolenie e-learning ma postać nagrania szkolenia prowadzonego przez rzeczywistego wykładawcę lub prowadzenie wykładu w czasie rzeczywistym.
- Niedopuszczalna jest sytuacja, aby na skutek wyboru złej odpowiedzi w ramach ćwiczenia uczestnik nie miał możliwości uzyskania komentarza odnośnie tego, dlaczego odpowiedź była błędna i by blokowało go to przed kontynuacją szkolenia. Takie oczekiwanie wynika z tego, że ćwiczenia służą do nauki, a nie do sprawdzania wiedzy. Natomiast wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie szkolenia podlegają weryfikacji na etapie sprawdzianu wiadomości.
- Do liczby ekranów merytorycznych szkolenia e-learningowego nie wlicza się następujących ekranów (jeśli występują): tytułowy, z instrukcją obsługi.
- Szkolenie e-learningowe powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia.
- Ilość pytań sprawdzających w ramach sprawdzianu wiadomości zależy od czasochłonności nauki. Na każdą godzinę nauki przypada minimum 1 pytanie sprawdzające. Zaleca się, aby pytania miały formę pytań testowych zamkniętych wielokrotnego wyboru. Oznacza to, że pytanie zawiera opis sytuacji, pytanie lub polecenie oraz gotowe odpowiedzi do wyboru (wybierana jest prawidłowa odpowiedź, więcej niż jedna prawidłowa odpowiedź bądź najlepsza odpowiedź).
- Po zakończeniu sprawdzianu wiadomości uczestnik powinien uzyskać informację zwrotną dotyczącą zdobytej punktacji, wyniku pozytywnego/negatywnego, komentarza do każdej odpowiedzi tłumaczącego, dlaczego jest ona błędna lub poprawna.

- Szkolenie musi być dostępne dla użytkownika przez odpowiednio długi czas, aby mógł zrealizować szkolenie.
- Uczestnik powinien mieć możliwość dokonywania przerw w nauce i następnie jej kontynuowania w miejscu, w którym ją przerwał chyba że szkolenie ma postać wykładu prowadzonego w czasie rzeczywistym.
- Po szkoleniu uczestnik powinien mieć możliwość pobrania ze stron wskazanych przez organizatora i/lub wydruku wykorzystywanych materiałów merytorycznych w trakcie szkolenia, ewentualnie takie materiały mogą być uczestnikowi przekazane inną drogą przed lub po zakończeniu szkolenia.

56. Platforma e-learningowa musi być kompatybilna z powszechnie stosowanymi standardami dla oprogramowania i przepustowości łączy internetowych o jakości niezbędnej do prowadzenia szkolenia.

57. Zaleca się, aby ekrany zawierały także elementy multimedialne i aktywizujące uczestnika szkolenia e-learningowego, np. przyciski, pod którymi kryją się dodatkowe informacje, wycinki filmów, animacje (inne od elementów interfejsu, postaci i innych elementów, które się powtarzają), przy czym ich użycie musi być uzasadnione.

VII a. Szkolenia typu e-learning: on-line

57a. Jednostka może również oferować szkolenia on-line.

57b. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie on-line powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy do przeprowadzenia szkolenia,
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę – te materiały autorskie, które zostaną przekazane do recenzji,
- szczegółowy opis harmonogramu szkolenia (ze wskazaniem na podział zajęć dydaktycznych oraz przerw), który ze względu na specyfikę szkolenia, nie może mieć negatywnego wpływu na przewidywane efekty kształcenia, a także wskazanie sposobu zadawania pytań przez uczestników szkolenia oraz udzielania wyjaśnień przez prowadzącego szkolenie,
- wskazanie narzędzi, które będą wykorzystywane do prowadzenia szkolenia on-line.

57c. Dobór narzędzi nie może mieć negatywnego wpływu na efektywność szkolenia.

57d. Minimalne standardy warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku są następujące:

- stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia on-line a także liczba godzin powinny odpowiadać warunkom przewidzianym przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego,
- wskazanie wykładowcy lub wykładowców, których życiorys powinien być załączony do wniosku lub aktualizacji wniosku,
- materiały merytoryczne powinny mieć formę możliwą do wyświetlenia podczas szkolenia, należy wskazać także sposób przekazania lub pobrania materiałów merytorycznych przez uczestników szkolenia,
- wskazanie sposobu przebiegu szkolenia z uwzględnieniem jego formy wskazanej w punkcie 15 Wytucznych (wykładowa, wykładowo-warsztatowa, warsztatowa),
- opisanie sposobu sprawdzania listy obecności podczas szkolenia oraz przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości na zakończenie szkolenia,
- zapewnienie możliwości realizowania prawa do wizytacji szkolenia.

57e. Szkolenie on-line powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia i nie powinien przekraczać 30 minut.

57f. Po zakończeniu sprawdzianu wiadomości, uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.

57g. Jednostka jest zobowiązana do przedstawienia w opisie szkolenia wymagań technicznych dotyczących sprzętu oraz przepustowości łączy internetowych o jakości niezbędnej do efektywnego uczestnictwa w szkoleniu, następnie przesłania osobom zapisanym na szkolenie instrukcji logowania do systemu, informacji o sposobie sprawdzania obecności podczas szkolenia.

57h. Na zakończenie szkolenia powinna być przewidziana ankieta oceniająca szkolenie. O sposobie przeprowadzenia ankiety decyduje organizator (formularz dostępny w aplikacji lub formularz dostępny pod linkiem lub inny wskazany przez organizatora).

57i. Na zakończenie szkolenia uczestnicy powinni otrzymać certyfikaty. O sposobie przekazania certyfikatów uczestnikom decyduje organizator szkolenia.

57j. W trosce o stworzenie odpowiednich warunków do nauki oraz ze względu na efektywność szkolenia zaleca się, aby liczebność grup w szkoleniach on-line odpowiadała liczebności przewidzianej dla danej formy szkolenia stacjonarnego wskazanej w punkcie 16 Wytycznych.

57k. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, do szkoleń on-line stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów I-VI Wytycznych.

VIII. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń

58. Zgodnie z art. 10 ust. 7 Ustawy KRBR jest uprawniona do przeprowadzania wizytacji w jednostkach uprawnionych.

59. Zasady dotyczące wizytacji zawarte są w Uchwale nr 1755/35/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji. Wytyczne do wizytacji ODZ wraz z listą wizytatorów dostępna są na indywidualnych kontaktach jednostek po zalogowaniu się na stronie internetowej PIBR.

Moduł 1

Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Organizacja firm audytorskich (dalej FA) po wejściu w życie nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej ustawa):
 - formy działalności FA
 - organizacja FA
 - dokumentacja klienta i akta zlecenia
- System Wewnętrznej Kontroli Jakości (dalej SWKJ) w FA
 - wymogi ustawy
 - wymogi KSKJ w brzmieniu MSKJ 1
- Nowy model nadzoru publicznego
 - zadania PANA
 - stosowanie w kontroli ustawy prawo przedsiębiorców
 - postępowanie kontrolne i pokontrolne
- Procedury kontroli działalności FA w zakresie:
 - oceny zgodności działalności FA z ustawą, rozporządzeniem 537/2014, wymogami w zakresie etyki zawodowej, w tym niezależności
 - organizacji i dokumentacji SWKJ w FA
 - organizacji dokumentacji świadczonych usług
- Procedury kontroli dokumentacji badania sprawozdań finansowych, w tym:
 - przeprowadzanie kontroli dokumentacji badania wg. porządku wymogów KSB odpowiednio pogrupowanych wg. obszarów badania,
 - dokumentacja badania jako podstawa oceny skuteczności SWKJ.
- Procedury kontroli usług innych niż badanie sprawozdań finansowych,
- Najczęściej występujące stwierdzone nieprawidłowości w trakcie kontroli.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia • Charakterystyka zmian ustawy
2	Organizacja FA 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Czynności rejestracyjne FA • Ubezpieczenie działalności od odpowiedzialności cywilnej • Opłata roczna z tytułu nadzoru i ODZ • Prawne wymogi dotyczące dokumentacji klienta i akt zlecenia
3	Szczególne wymogi prawa dotyczące działalności FA 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Kodeks etyki • RODO • AML • MDR
4	SWKJ 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena struktury SWKJ w FA, w tym: ilości i jakości zasobów osobowych, rzeczowych i finansowych wykorzystywanych do przeprowadzenia badania – z poziomu przyjmowania zleceń i kontynuowania współpracy z klientem oraz przeprowadzania zlecenia, a także przestrzegania wymagań w zakresie ODZ – z poziomu zasobów ludzkich, a także metodyki wykorzystywanej do przeprowadzania badań ustawowych – z poziomu przeprowadzanych zleceń w FA
5	Dokumentacja badania 2 godziny	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena zgodności dokumentacji badania z ustawą, rozporządzeniem 537/2014 oraz wymogami w zakresie etyki zawodowej, w tym niezależności, • Ocena zgodności dokumentacji z mającymi zastosowanie standardami, w celu zweryfikowania skuteczności SWKJ
6	Nowy model nadzoru publicznego 2 godziny	<ul style="list-style-type: none"> • Zakres działalności FA podlegających kontroli PANA • Zakres działalności biegłych rewidentów podlegających kontroli PANA • Stosowanie w kontroli ustawy prawo przedsiębiorców • Postępowanie kontrolne i pokontrolne
7	Kontrola organizacji i dokumentacji SWKJ w FA 2 godziny	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawowe wymogi wobec SWKJ • Wymogi SWKJ zgodnie z KSKJ • Wymogi dotyczące niezależności • Wymogi dotyczące dokumentacji badania zgodnie z KSB 200 • Zarządzanie jakością w FA i na zleceniu badania sprawozdania finansowego – Nowe projekty standardów IAASB
8	Nieprawidłowości ujawniane przez kontrole 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenia organów kontrolnych
9	Kontrola dokumentacji badania sprawozdań finansowych 2 godziny	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi KSB 220 - Kontrola jakości badania sprawozdań finansowych • Selekcja dokumentacji badania do kontroli, • Dokumentacja badania w relacji do sprawozdania finansowego • Spostrzeżenia przekazane pisemnie KBR • Dyskusja z KBR • Ustalenia z kontroli dokumentacji badania • Potwierdzenie ustaleń z zarządem FA • Raportowanie w formie protokołu • Kontrola dokumentacja badania jako podstawa oceny skuteczności SWKJ
10	Nieprawidłowości ujawniane przez kontrole 2 godziny	<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenia organów kontrolnych
11	Kontrola dokumentacji innych usług niż badania i przeglądy sprawozdań finansowych 1 godzina	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi wynikające z uchwał KRBR (odpowiednich standardów) • Dokumentacja realizacji innych usług
12	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja i zbiór zadań) nt. Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli
Autorzy: Grzegorz Skrzyszewski, dr. Dorota Mikulska
Wydawca: CE PIBR

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.).
- Rozdział 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Uchwała nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu.
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Uchwała Nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych
- Uchwała nr 2042/38/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości
- Uchwała nr 71/79/2019 Krajowej Komisji Nadzoru z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie procedur kontroli innych usług niż badanie ustawowe sprawozdań finansowych
- Przewodnik wdrażania kontroli jakości w małych i średnich firmach audytorskich, IFAC, wydanie trzecie (www.pibr.org.pl)
- Ujednolicony tekst Dyrektywy 2006/43/WE uwzględniający zmiany wprowadzone dyrektywa 2014/56/EU Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 kwietnia 2014 r.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr. 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego
- Przewodnik MSB – Procedury, wydanie II
- Materiały szkoleniowe ODZ – Stosowanie MSB w praktyce, część I, II i III

Moduł 2

Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie zmian w prawie podatkowym w zakresie podatku CIT, PIT, VAT i innych podatków obowiązujących polskie podmioty gospodarcze.
- Uzyskana wiedza powinna się przełożyć na praktyczną umiejętność biegłego rewidenta w zakresie oceny dostosowania systemów ewidencyjnych do aktualnych wymogów prawa podatkowego oraz konsekwencji zmian prawa podatkowego na sprawozdanie finansowe.
- Uzyskana wiedza powinna umożliwić biegłemu rewidentowi identyfikowanie potencjalnych ryzyk związanych z brakiem odpowiedniego przygotowania klientów do wdrożenia zmian prawa podatkowego.

Uwagi szczególne

- Szkolenie zakłada zaawansowany poziom wiedzy z zakresu obowiązującego prawa podatkowego, brak podstaw może spowodować, że informacje o zmianach będą niezrozumiałe, a w efekcie szkolenie okaże się nieefektywne.
- Prowadzący powinien być w stanie wyjaśnić przyczyny zmian oraz zachęcać uczestników szkolenia do dyskusji o zasadności tych zmian i ich praktycznych skutkach.
- Szkolenie nie powinno bazować wyłącznie na przekazaniu uczestnikom „suchych” przepisów. Szkolenie powinno być w miarę możliwości ilustrowane przykładami uwzględniającymi polskie realia gospodarcze, koncentrując się na najważniejszych i najbardziej aktualnych tematach.

Czas trwania szkolenia i zakres tematyczny zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin: 4 godziny z bloku rachunkowość i 4 godziny z bloku rewizja finansowa.
- Szkolenie powinno obejmować swoim zakresem ostatnie zmiany w przepisach podatkowych (CIT, PIT, VAT i inne).
- Szkolenie powinno także uwzględniać tematy podatkowe, które z różnych względów stanowią w danym roku przedmiot „gorącej” dyskusji publicznej lub rodzą istotne wątpliwości interpretacyjne.
- Szkolenie powinno koncentrować się na tych zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe za ubiegły i bieżący rok (wliczając w to podatek odroczony) oraz sposób ich badania.
- Organizator szkolenia odpowiada za opracowanie szczegółowego zakresu tematycznego i jego przedstawienie w ofercie szkoleniowej.
- Szkolenie powinno zakończyć się sprawdzianem wiadomości.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- *Podatki 2020 - najważniejsze zmiany VAT, CIT, PIT, Ordynacja podatkowa.*
- *Podatki 2021 - najważniejsze zmiany VAT, CIT, PIT, Ordynacja podatkowa.*
Wydawca: Rachunkowość-SKwP 2021

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług(t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 106 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1426 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1406 z późn. zm.)
- Inne ustawy podatkowe, których dotyczą omawiane zmiany.

Moduł 3

Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie ostatnich zmian w prawie bilansowym obowiązującym polskie podmioty gospodarcze.
- Omówienie najważniejszych praktycznych skutków wdrażanych zmian.
- Uzyskana wiedza powinna przełożyć się na praktyczną umiejętność biegłego rewidenta w zakresie oceny co do prawidłowego sporządzenia sprawozdań finansowych za lata 2019 oraz 2020 ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich zmian regulacyjnych.
- Uzyskana wiedza powinna także umożliwić biegłemu rewidentowi identyfikowanie potencjalnych ryzyk związanych z brakiem odpowiedniego przygotowania klientów do wdrożenia koniecznych zmian zasad rachunkowości.

Uwagi szczegółowe

- Szkolenie zakłada zaawansowany poziom wiedzy zarówno z polskiego prawa bilansowego, jak i MSSF, gdyż brak podstaw może spowodować, że informacje o zmianach będą niezrozumiałe, a w efekcie szkolenie okaże się nieefektywne.
- W przypadku znacznej liczby zmian prowadzący powinien odpowiednio wyważyć i ograniczyć czas poświęcany na pomniejsze zmiany, a skoncentrować się na zmianach, które będą miały znaczący zakres oddziaływania na badane jednostki. Bardziej rozbudowane informacje mogą znaleźć się w uzupełniających materiałach szkoleniowych przygotowanych przez organizatora.
- Prowadzący powinien być w stanie wyjaśnić przyczyny zmian oraz zachęcać uczestników szkolenia do dyskusji o zasadności tych zmian i ich praktycznych skutkach z uwzględnieniem polskich realiów gospodarczych.
- Istotne jest usystematyzowanie zmian w MSSF pod kątem daty wejścia w życie i stanu ich zatwierdzenia do stosowania w UE. Stan ten powinien być odpowiednio zaktualizowany na moment prowadzenia szkolenia.
- Ponadto zaleca się, aby w ramach szkolenia prowadzący przekazał uczestnikom narzędzia do samodzielnego aktualizowania wiedzy o zmianach w MSSF, także tych dopiero planowanych (wskazanie odpowiednich stron internetowych, źródeł darmowych publikacji w Internecie itp.).

Czas trwania szkolenia i zakres tematyczny zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.
- Szkolenie powinno obejmować swoim zakresem ostatnie zmiany w krajowych i międzynarodowych regulacjach (MSSF) kształtujących polskie prawo bilansowe.
- Szkolenie powinno koncentrować się na tych zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe za ubiegły i bieżący rok.
- Organizator szkolenia odpowiada za opracowanie szczegółowego zakresu tematycznego i jego przedstawienie w ofercie szkoleniowej.
- Szkolenie powinno zakończyć się sprawdzianem wiadomości.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Władysław Fałowski, Radosław Ignatowski Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego. Wydanie II – zmienione (Stan prawny na 15 kwietnia 2020 r.)
Wydawca: SKwP 2020

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Krajowe Standardy Rachunkowości.
- Stanowiska wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości.
- Rozporządzenia Komisji UE zatwierdzające odpowiednie zmiany w MSR/MSSF.
- Cykliczne publikacje Rady MSR zawierające najbardziej aktualne wersje MSSF, w szczególności:
 - International Financial Reporting Standards IFRS® *Consolidated without early application* (Blue Book),
 - International Financial Reporting Standards IFRS® (Red Book).
- Fałowski W.: *Zmiany w ustawie o rachunkowości wynikające z wdrożenia dyrektywy 2013/34/UE*, SKWP, Warszawa 2016.
- „Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej MSSF 2016”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2017.
- Raport EFRAG: *The EU endorsement status report* wg stanu bliskiego dnia realizacji szkolenia (<http://www.efrag.org/Endorsement>).
- Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego. Prezentacja: Aleksandra Rytko – https://www.pibr.org.pl/static/items/publishing/Prezentacja_modul_XXIV_A_Rytko.pdf.

Moduł 4

Zmiany regulacji w zakresie rewizji finansowej i ich wpływ na czynności rewizji oraz firmy audytorskie

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapewnienie bieżącej znajomości przepisów prawa w zakresie funkcjonowania biegłych rewidentów i firm audytorskich, oraz wykonywania innych usług przez biegłych rewidentów.
- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat zmian w zakresie Krajowych Standardów Wykonywania Zawodu (KSWZ), zmian w ustawie o biegłych rewidentach i innych ustaw mających wpływ na wykonywanie czynności rewizji.
- Zwrócenie uwagi na wydawane przez PIBR komunikaty, stanowiska i postanowienia.
- Zapoznanie uczestników szkolenia ze zmianami w otoczeniu gospodarczym i prawnym funkcjonowania firm audytorskich.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Zmiany regulacji w zakresie rewizji finansowej i ich wpływ na czynności rewizji oraz firmy audytorskie		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia. • Zarys sytuacji krajowej i międzynarodowej w zakresie funkcjonowania zawodu. • Zestawienie obowiązujących przepisów prawa i ich zmiany.
2.	Zmiany podstawowych aktów prawnych i ich wpływ na wykonywanie czynności rewizji	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym – problemy ze stosowaniem zapisów w praktyce. • Zmiany w pozostałych aktach prawnych mających wpływ na biegłych rewidentów. • Stanowiska, komunikaty i postanowienia praktyczny wpływ na wykonywanie czynności rewizji, wydanie opinii oraz prowadzenie firmy audytorskiej. • Wpływ zmian na dokumentację w firmie audytorskiej. • Przykłady i zadania sytuacyjne.
3.	Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu (KSWZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Zakres obowiązujących KSWZ, w tym inne usługi. • Zmiany wprowadzone i planowane do wprowadzenia w zakresie KSWZ. • Szczególne problemy wynikające z wdrożenia KSWZ w brzmieniu MSB. • Przykłady i zadania sytuacyjne.
4.	Zasady wewnętrznej kontroli jakości	<ul style="list-style-type: none"> • Obowiązujące zasady wewnętrznej kontroli jakości oraz zmiany w tym zakresie. • Funkcjonowanie w praktyce zasad wewnętrznej kontroli jakości – jak poprawić jakość wdrożenia? • Przykłady i zadania sytuacyjne.
5.	Etyka	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady etyki zawodowej; kodeks etyki IFAC i jego zmiany. • Dokumentacja w firmie audytorskiej. • Dylematy etyczne w świetle działań biegłego rewidenta.
6.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały autorskie przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Uchwała Nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. (www.pibr.org.pl).
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. W sprawie krajowych standardów kontroli jakości.
- Zmiany regulacji w zakresie rewizji finansowej i ich wpływ na czynności rewizji oraz podmioty uprawnione do badania. Prezentacja: Waldemar Lachowski – [http://Zmiany regulacji w zakresie rewizji finansowej i ich wpływ na czynności rewizji oraz podmioty uprawnione do badania](http://Zmiany%20regulacji%20w%20zakresie%20rewizji%20finansowej%20i%20ich%20wp%C4%99w%20na%20czynno%C5%9Bci%20rewizji%20oraz%20podmioty%20uprawnione%20do%20badania) Prezentacja Waldemar Lachowski.

Rekomendacja:

Moduły o numerach 8.2017.A.16, 9.2017.A.16 oraz 10.2017.A.16 stanowią cykl, którego efektywność wymaga uczestnictwa kolejno w następujących po sobie modułach.

Moduł 5

Stosowanie MSB w praktyce – część I:

Procedury wstępne, planowanie i oszacowanie ryzyka

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
 - usytuowania Krajowych Standardów Badania ("KSB") w systemie regulacji IFAC, w tym IAASB IFAC,
 - zakresu stosowania wymogów KSB ustalonego Przedmową do dokumentów międzynarodowych standardów kontroli jakości, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych
 - obowiązku stosowania KSB w świetle uchwały KRBR, z poszanowaniem prawa, zasad etyki zawodowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości firmy audytorskiej, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności:
 - poznawania działalności jednostki i jej otoczenia oraz jej systemów rachunkowości i kontroli wewnętrznej,
 - podejmowania decyzji o rozpoczęciu lub kontynuacji współpracy z klientem,
 - opracowywania strategii i planu badania,
 - stosowania zasad i osiągania celów skalowalności stosowania KSB w toku procedur wstępnych i planowania badania,
 - a także umiejętności dokumentowania wymienionych czynności, w tym z zastosowaniem przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Stosowanie MSB w praktyce – część I: Procedury wstępne, planowanie i oszacowanie ryzyka		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Usytuowanie KSB w systemie regulacji IFAC, w tym IAASB IFAC. • Zakres stosowania wymogów MSB ustalony Przedmową do dokumentów międzynarodowych standardów kontroli jakości, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych. • Obowiązek stosowania KSB w świetle uchwały KRBR, z poszanowaniem prawa, zasad etyki zawodowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości firmy audytorskiej, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów.
2.	Przegląd wymogów KSB, stosowanych przy wykonywaniu procedur wstępnych i planowaniu badania sprawozdań finansowych	<p>Przegląd wymogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSB 210 – <i>Uzgadnianie warunków zlecenia badania,</i> • KSB 300 – <i>Planowanie badania sprawozdania finansowego,</i> • KSB 315 – <i>Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia poprzez zrozumienie jednostki i jej otoczenia,</i> • KSB 320 – <i>Istotność w planowaniu i przeprowadzaniu badania z uwzględnieniem wymogu korygowania szacunku ryzyka istotnego zniekształcenia i planu badania w kolejnych etapach wykonywania zlecenia.</i>
3.	Przegląd wymogów KSB, dotyczących wszystkich etapów badania, odnoszących się także do procedur wstępnych i planowania badania sprawozdań finansowych	<p>Przegląd wymogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSB 220 – <i>Kontrola jakości badania sprawozdania finansowego,</i> • KSB 230 – <i>Dokumentacja badania,</i> • KSB 240 – <i>Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw</i> • KSB 250 – <i>Rozważenie przepisów prawa i regulacji w badaniu sprawozdania finansowego,</i> • KSB 260 – <i>Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór,</i> • KSB 265 – <i>Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór i kierownictwem w sprawie słabości kontroli wewnętrznej,</i> • KSB 330 – <i>Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyka,</i> • KSB 402 – <i>Okoliczności wymagające uwzględnienia przy badaniu jednostki korzystającej z organizacji usługowej,</i> • KSB 500 – <i>Dowody badania.</i>
<p>Zajęcia praktyczne – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych w celu umożliwienia uczestnikom szkolenia wykonywania i dokumentowania czynności i planowania badania sprawozdania finansowego, z uwzględnieniem skalowalności sposobów wypełniania wymogów; sprawdzian wiedzy</p>		
1.	Podjęcie decyzji o przyjęciu zlecenia lub kontynuacji wykonywania usług na rzecz klienta	<p>Zakres wiedzy o jednostce i jej otoczeniu, w tym uczciwości kierownictwa na etapie podejmowania decyzji o przyjęciu lub kontynuacji zlecenia; znaczenie dyskusji w zespole rewizyjnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie i przestrzeganie odpowiednich wymogów etycznych, kadrowych i organizacyjnych. • Uzgodnienie warunków zlecenia badania (umowa). • Udokumentowanie zgodnie z Krajowymi Standardami Kontroli Jakości i KSB 220.

Zajęcia praktyczne – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych w celu umożliwienia uczestnikom szkolenia wykonywania i dokumentowania czynności i planowania badania sprawozdania finansowego, z uwzględnieniem skalowalności sposobów wypełniania wymogów; sprawdzian wiedzy		
2.	Opracowanie planu badania w części dotyczącej identyfikacji i szacowania ryzyka	Opisanie planowanych procedur oceny ryzyka: <ul style="list-style-type: none"> Rodzaje procedur, rozłożenie w czasie, zakresie. Dokumentowanie <i>Planu badania</i>.
3.	Opracowanie <i>Strategii badania</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikacja ryzyka nieodłącznego poprzez zrozumienie jednostki i jej otoczenia, w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> warunków branżowych, regulacyjnych i innych czynników zewnętrznych, w tym mających zastosowanie ramowych założeń sprawozdawczości finansowej, działalności, struktury właścicielskiej i nadzoru, rodzajów dokonywanych i planowanych inwestycji, struktury jednostki i sposobu jej finansowania, doboru i sposobu zastosowania zasad rachunkowości i zmian tych zasad, celów i strategii jednostki oraz związanych z nimi ryzyk działalności gospodarczej, które mogą wpływać na ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdań finansowych, sposobu pomiaru i oceny finansowych wyników działalności jednostki. Zrozumienie kontroli wewnętrznych znaczących dla badania: <ul style="list-style-type: none"> identyfikacja kontroli znaczących dla badania, ocena projektu kontroli, ustalenie czy kontrole zostały wdrożone. Udokumentowanie procesu zrozumienia jednostki, jej otoczenia, identyfikacji znaczących kontroli, oceny projektu znaczących kontroli oraz czy zostały wdrożone.
4.	Opracowanie ogólnej strategii badania	Ogólna strategia badania <ul style="list-style-type: none"> Charakterystyka zlecenia badania (wymogi sprawozdawcze, potrzeba posiadania specjalistycznej wiedzy, dostępność wyników audytorów wewnętrznych, korzystanie z organizacji usługowych, spodziewane wykorzystanie dowodów z badań wcześniejszych, wpływ technologii IT na procedury badania itd.). Cele sprawozdawczości, harmonogram badania i sposób komunikowania się (harmonogram sprawozdawczości jednostki, organizacja spotkań z zespołem rewizyjnym, omówienie sposobów komunikowania się z kierownictwem, czy oczekuje się kontaktów ze stronami trzecimi itd.). Znaczące czynniki, wstępne czynności dotyczące zlecenia i wiedza uzyskana przy innych zleceniach (określenie istotności, wstępne określenie obszarów z wyższym RIZ, wpływ oceny RIZ na poziomie sprawozdania finansowego na kierunek badania, rezultaty wcześniejszych badań, które dotyczyły skuteczności kontroli wewnętrznej itd.). Rodzaj, czas wykorzystania i wielkość zasobów. Dokumentowanie <i>Strategii badania</i>.
5.	Opracowanie planu badania w części dotyczącej odpowiedzi na ryzyko (uzupełnienie ogólnej strategii)	Opisanie planowanych procedur badania będących odpowiedzią na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie stwierżeń: <ul style="list-style-type: none"> Rodzaje procedur, rozłożenie w czasie, liczba procedur, zakresu i czasu ich wykonania oraz podział zadań w zespole rewizyjnym. Dokumentowanie <i>Planu badania</i>.
6.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Skrypt wraz z prezentacją komputerową do zajęć teoretycznych modułu, zawierający kompendium wiedzy na temat procedur wstępnych i planowania badania sprawozdań finansowych.
- Zbiór zadań sytuacyjnych do zajęć praktycznych modułu wraz z sugerowanymi przykładowymi rozwiązaniami niektórych zadań, w tym przy użyciu przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.

Autor: Krzysztof Burnos

Wydawca: CE PIBR 2017

Forma prowadzenia zajęć

Obowiązkowo:

- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów (z późn. zm.)
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości (www.pibr.org.pl).
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów "z późn. zm."
- „Przewodnik MSB – procedury Wydanie II” (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek (www.pibr.org.pl).

Moduł 6

Stosowanie MSB w praktyce – część II: Reakcja biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
 - usytuowania Krajowych Standardów Badania ("KSB") w systemie regulacji IFAC, w tym IAASB IFAC,
 - zakresu stosowania wymogów KSB ustalonego *Przedmową do dokumentów międzynarodowych standardów kontroli jakości, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych*,
 - obowiązku stosowania KSB w świetle uchwały KRBR, z poszanowaniem prawa, zasad etyki zawodowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości firmy audytorskiej, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności:
 - identyfikowania warunków, w których zgromadzenie wystarczających, odpowiednich dowodów badania nie jest możliwe dzięki przeprowadzeniu wyłącznie badań wiarygodności,
 - projektowania i przeprowadzania testów kontroli, z uwzględnieniem odpowiedniego doboru sposobów ich przeprowadzania (z zastosowaniem ponownego przeliczania, ponownego wykonywania określonych czynności, obserwacji, kierowania zapytań),
 - projektowania i przeprowadzania procedur wiarygodności stosownych do oceny ryzyka istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń dla każdej istotnej grupy transakcji, sald i ujawnień informacji,
 - wykorzystywania uwag szczególnych dotyczących badania sprawozdań finansowych grupy,
 - odpowiedniego doboru sposobów badania spośród inspekcji, obserwacji, kierowania zapytań, uzyskiwania potwierdzeń,
 - oceny odpowiedniości prezentacji i ujawnień w sprawozdaniach finansowych,
 - formułowania wniosków w sprawie wprowadzania przez jednostkę korekt w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym,
 - oceny wystarczalności i odpowiedniości dowodów badania,
 - korygowania, w razie potrzeby, strategii i planu badania,
 - stosowania zasad i osiągnięcia celów skalowalności stosowania KSB w toku procedur będących reakcją biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko badania,
 - a także umiejętności dokumentowania wymienionych czynności, w tym z zastosowaniem przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Stosowanie MSB w praktyce – część II: Reakcja biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia

Zajęcia teoretyczne

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<p>Przypomnienie zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usytuowania Krajowych Standardów Badania ("KSB") w systemie regulacji IFAC, w tym IAASB IFAC • zakresu stosowania wymogów KSB ustalonego <i>Przedmową do dokumentów międzynarodowych standardów kontroli jakości, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych</i> • obowiązku stosowania KSB w świetle uchwały KRBR, z poszanowaniem prawa, zasad etyki zawodowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości firmy audytorskiej, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów, • wymogów KSB, dotyczących także innych etapów badania.
2.	Przegląd wymogów KSB, stosowanych przy wykonywaniu procedur badania będących odpowiedzią na oszacowane ryzyko istotnych zniekształceń sprawozdań finansowych	<p>Przegląd wymogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSB 330 – <i>Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko,</i> • KSB 402 – <i>Okoliczności wymagające uwzględnienia przy badaniu jednostki korzystającej z organizacji usługowej,</i> • KSB 450 – <i>Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania</i> • KSB 501 – <i>Dowody badania – szczegółowe rozważania dla wybranych pozycji</i> • KSB 505 – <i>Potwierdzenia zewnętrzne,</i> • KSB 510 – <i>Zlecenie badania po raz pierwszy – stany początkowe,</i> • KSB 520 – <i>Procedury analityczne,</i> • KSB 530 – <i>Próbkowanie,</i> • KSB 540 – <i>Badanie szacunków księgowych, w tym szacunków księgowych wartości godziwej i powiązanych ujawnień,</i> • KSB 550 – <i>Strony powiązane,</i> • KSB 600 – <i>Szczególne rozważania – Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych (w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy)</i> • KSB 610 – <i>Wykorzystanie pracy audytorów wewnętrznych,</i> • KSB 620 – <i>Wykorzystanie pracy eksperta biegłego rewidenta</i> • KSB 805 – <i>Szczególne rozważania – badania pojedynczych składników sprawozdania finansowego oraz określonych elementów, kont lub pozycji sprawozdania finansowego.</i>
<p>Zajęcia praktyczne – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych w celu umożliwienia uczestnikom szkolenia wykonywania i dokumentowania czynności będących reakcją biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia badanego sprawozdania finansowego; sprawdzian wiedzy</p>		
1.	Ogólna reakcja	<ul style="list-style-type: none"> • Projektowanie i wykorzystywanie ogólnej reakcji na ocenione ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie sprawozdania finansowego.

Zajęcia praktyczne – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych w celu umożliwienia uczestnikom szkolenia wykonywania i dokumentowania czynności będących reakcją biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia badanego sprawozdania finansowego; sprawdzian wiedzy		
2.	Procedury badania będące reakcją na ocenione ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń	<ul style="list-style-type: none"> • Testy kontroli (rodzaj i zakres, czas przeprowadzania, uproszczenia, ocena skuteczności działania kontroli). • Procedury wiarygodności: <ul style="list-style-type: none"> – testy szczegółowe grup transakcji, sald i ujawnień, badania wrywkowe, dokumentowanie testów szczegółowych, – analityczne procedury wiarygodności (preferowany zakres stosowania, projektowanie, przeprowadzanie i analiza wyników). • Dowody badania bilansu otwarcia, zapasów, danych szacunkowych, spraw spornych i roszczeń, informacji o segmentach; potwierdzenia zewnętrzne jako dowody badania. • Ocena zniekształceń rozpoznanych podczas badania i informowanie jednostki o zniekształceniach. • Specyfika badania sprawozdań finansowych grupy (w tym praca biegłych rewidentów części grupy). • Specyfika badania pojedynczych sprawozdań finansowych oraz określonych elementów sprawozdania finansowego. • Ocena wystarczalności i odpowiedniości dowodów badania. • Dokumentacja badania wg KSB i wg ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
3.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Skrypt wraz z prezentacją komputerową do zajęć teoretycznych modułu, zawierający kompendium wiedzy na temat czynności będących reakcją biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko badania.
- Zbiór zadań sytuacyjnych do zajęć praktycznych modułu wraz z sugerowanymi przykładowymi rozwiązaniami niektórych zadań, w tym przy użyciu przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.
Autor wiodący: Antoni Kwasiborski
Wydawca: CE PIBR 2017

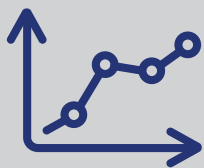
Forma prowadzenia zajęć

Obowiązkowo:

- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości (www.pibr.org.pl).
- Uchwała Nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych
- „Przewodnik MSB – procedury Wydanie II” (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek (www.pibr.org.pl).

Moduł 7

Stosowanie MSB w praktyce – część III: Procedury końcowe badania i sprawozdanie biegłego rewidenta

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
 - usytuowania KSRF Krajowych Standardów Badania ("KSB") w systemie regulacji IFAC, w tym IAASB IFAC,
 - zakresu stosowania wymogów MSB ustalonego *Przedmową do dokumentów międzynarodowych standardów kontroli jakości, badania, przeglądu, innych usług atestacyjnych i pokrewnych*
 - obowiązku stosowania KSB w świetle uchwały KRBR, z poszanowaniem prawa, zasad etyki zawodowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości firmy audytorskiej, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności:
 - badania zdarzeń, które nastąpiły po dacie sprawozdania finansowego,
 - oceny zagrożeń kontynuacji działalności przez jednostkę,
 - formułowania oświadczeń kierownictwa jednostki,
 - bezpiecznego wykorzystywania pracy audytorów wewnętrznych i eksperta powołanego przez biegłego rewidenta,
 - ostatecznej oceny wystarczalności i odpowiedniości dowodów badania,
 - korygowania, w razie potrzeby, strategii i planu badania,
 - formułowania sprawozdania biegłego rewidenta na temat sprawozdań finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem opinii, a w tym:
 - warunków modyfikacji opinii, z uwzględnieniem ograniczeń zakresu badania i istotnych zniekształceń opiniowanych sprawozdań finansowych,
 - brzmienia zmodyfikowanych opinii i ich uzasadnień,
 - formułowania akapitów objaśniających i zawierających inne sprawy oraz dotyczących informacji porównawczych i korespondujących oraz porównawczych sprawozdań finansowych w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta,
 - kontroli jakości na poziomie zlecenia badania,
 - stosowania zasad i osiągania celów skalowalności stosowania KSB w toku procedur będących reakcją biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko badania,
- a także umiejętności dokumentowania wymienionych czynności, w tym z zastosowaniem przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Stosowanie MSB w praktyce – część III: Procedury końcowe badania i sprawozdanie biegłego rewidenta

Zajęcia teoretyczne

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<p>Przypomnienie zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usytuowania Krajowych Standardów Badania ("KSB") w systemie regulacji IAASB IFAC, • zakresu stosowania wymogów KSB, • obowiązku stosowania KSB, ze zwróceniem uwagi na zasadę ORS oraz skalowalność wypełniania wymogów, • wymogów KSB, dotyczących także innych etapów badania.
2.	Przegląd wymogów KSB stosowanych przy wykonywaniu procedur końcowych badania i opracowywaniu sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdań finansowych	<p>Przegląd wymogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KSB 560 – Późniejsze zdarzenia, • KSB 570 (Z) – Kontynuacja działalności, • KSB 580 – Pisemne oświadczenia i innych KSB zawierających wymogi dotyczące oświadczeń, • KSB 600 (Z) – Szczególne rozważania – Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych (w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy), • KSB 610 – Wykorzystanie pracy audytorów wewnętrznych, • KSB 620 – Wykorzystanie pracy eksperta biegłego rewidenta, • KSB 700 (Z) – Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego, • KSB 701 – Przedstawianie kluczowych spraw badania w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta, • KSB 705 (Z) – Modyfikacje opinii w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta, • KSB 706 (Z) – Akapity objaśniające ze zwróceniem uwagi oraz akapity zawierające inne sprawy w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta, • KSB 710 – Informacje porównawcze – dane korespondujące i porównawcze sprawozdania finansowe, • KSB 720 (Z) – Obowiązki biegłego rewidenta dotyczące innych informacji.

Zajęcia praktyczne – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych w celu umożliwienia uczestnikom szkolenia wykonywania i dokumentowania procedur końcowych badania sprawozdania finansowego i formułowania sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta; sprawdzian wiedzy

1.	Procedury końcowe badania sprawozdania finansowego	<ul style="list-style-type: none"> • Procedury badania zdarzeń, które nastąpiły po dacie sprawozdania finansowego i oceny zagrożeń kontynuacji działalności przez jednostkę. • Formułowanie oświadczeń kierownictwa jednostki. • Procedury oceny wystarczalności i odpowiedniości dowodów badania i postępowanie biegłego rewidenta w przypadku, gdy ocena ta nie jest zadowalająca (korygowanie, w razie potrzeby, strategii i planu badania oraz wykonywanie dodatkowych procedur badania).
----	--	--

2.	Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura sprawozdania biegłego rewidenta na temat sprawozdań finansowych. • Stosowanie zasad modyfikacji opinii ze względu na ograniczenie zakresu badania i istotne zniekształcenia opiniowanych sprawozdań finansowych (projektowanie brzmienia opinii w zadanych warunkach). • Uzasadnianie zmodyfikowanych opinii. • Akapity objaśniające. • Akapity zawierające inne sprawy oraz dotyczące informacji porównawczych i korespondujących. • Porównawcze sprawozdania finansowe w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta.
3.	Kontrola jakości na poziomie zlecenia badania	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentowanie nadzoru przeprowadzonego nad zespołem audytowym przez kluczowego biegłego rewidenta i przez osobę przeprowadzającą kontrolę jakości wykonania zlecenia badania.
4.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Prezentacja komputerowa do zajęć teoretycznych modułu, zawierająca kompendium wiedzy na temat wykonywania i dokumentowania procedur końcowych badania i formułowania sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta oraz materiały uzupełniające.
- Zbiór zadań sytuacyjnych do zajęć praktycznych modułu wraz z sugerowanymi przykładowymi rozwiązaniami niektórych zadań, w tym przy użyciu przykładowych wzorów dokumentów udostępnionych przez KRBR.
Autor: Joanna Żukowska-Kalita, Grzegorz Oszczypała
Wydawca: CE PIBR 2019

Forma prowadzenia zajęć

Obowiązkowo:

- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości (www.pibr.org.pl).
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów "z późn. zm."
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- „Przewodnik MSB – procedury Wydanie II” (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek (www.pibr.org.pl).

Moduł 8

Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
 - wymogów zawartych w KSB dotyczących metod wyboru pozycji do badań,
 - determinantach stosowania, wadach i zaletach poszczególnych metod.
- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat istoty badania wrywkowego (próbki) w rozumieniu KSB 530 oraz jego powiązania z:
 - modelem ryzyka badania,
 - innymi procedurami gromadzenia dowodów badania oraz
 - istotnością.
- Pokazanie badania wrywkowego jako procesu, w którym projektowanie próbki, wybór pozycji do próbki, badanie oraz ocena wyników (uogólnienie na badaną populację) są ze sobą wzajemnie powiązane i wpływają na wiarygodność uzyskanych dowodów badania.
- Zwrócenie uwagi na główne etapy procesu próbowania z punktu widzenia badań wiarygodności i zgodności oraz związane z tym podobieństwa i różnice.
- Przybliżenie możliwości wykorzystania różnych statystycznych, niestatystycznych i mieszanych planów próbkowania.
- Zdobycie praktycznej wiedzy na temat formułowania oczekiwań i oceny uzyskanego poziomu pewności z badań wrywkowych – jako źródła dowodów badania wiarygodności stwierdzeń oraz operacyjnej skuteczności procedur kontroli wewnętrznej.
- Nabycie umiejętności posługiwania się tablicami i innymi narzędziami ułatwiającymi określenie wielkości próbki i uogólnienie wyników z jej badania na całą populację.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia. • Główne standardy badania określające warunki i zakres stosowania metod wyboru pozycji do badania (w tym: KSB 500, KSB 530, KSB 330 i KSB 450). • Statystyczne i niestatystyczne podejście do badania. • Poziom pewności możliwy do uzyskania a wybór metody pozycji do badania.
2.	Metoda pełna i wybór celowy	<ul style="list-style-type: none"> • Wady i zalety stosowania. • Główne różnice między metodą pełną, wyborem celowym a badaniem wrywkowym. • Wymogi dokumentacyjne. • Przykłady zastosowania.
3.	Badanie wrywkowe populacji (próbki)	<ul style="list-style-type: none"> • Główne pojęcia wykorzystywane w próbkowaniu. • Podstawowe różnice między badaniami wrywkowymi w rewizji finansowej a innych dziedzinach. • Determinanty stosowania badań wrywkowych. • Badanie wrywkowe a model ryzyka badania oraz koncepcja istotności. • Zasady łączenia próbkowania z innymi procedurami gromadzenia dowodów badania. • Wykorzystanie próbkowania w badaniu sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek. • Próbkowanie w badaniach zgodności i badaniach wiarygodności – podobieństwa i różnice. • Wymogi dokumentacyjne. • Proces 14 kroków.
4.	Losowe i nielosowe techniki wyboru jednostek próbki	<ul style="list-style-type: none"> • Probabilistyczne techniki wyboru: <ul style="list-style-type: none"> – wybór losowy, – wybór systematyczny, – wybór według wartości ważonych. • Nieprobabilistyczne techniki wyboru: <ul style="list-style-type: none"> – wybór przypadkowy, – wybór blokowy. • Stratyfikacja (warstwowanie). • Przykłady wyboru próbki z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych, generatorów i tablic.
5.	Wybór jakościowy w badaniach zgodności	<ul style="list-style-type: none"> • Statystyczne i niestatystyczne metody próbkowania. • Determinanty wyboru różnych metod. • Próbkowanie według atrybutów: <ul style="list-style-type: none"> – metodą stałej próbki, – metodą sekwencyjną, – metodą akceptacji wyników. • Przykłady z wykorzystaniem tablic i innych narzędzi wspomagających badanie.
6.	Wybór wartościowy w testach szczegółowych	<ul style="list-style-type: none"> • Statystyczne i niestatystyczne metody próbkowania. • Determinanty wyboru różnych metod. • Próbkowanie według zmiennych: <ul style="list-style-type: none"> – metodą według jednostek pieniężnych, – metodą według jednostek naturalnych, – metodą oszacowania różnicy, – metodą oszacowania proporcji, – metodą „średnio na jednostkę”. • Możliwość stosowania wyboru jakościowego w testach szczegółowych transakcji. • Przykłady z wykorzystaniem tablic i innych narzędzi wspomagających badanie.
7.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Waldemar K. Lachowski: *Sztuka wyboru*, oraz prezentacja dla wykładowcy
Wydawca: CE PIBR 2019

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów "z późn. zm."
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek (www.pibr.org.pl).
- Przewodnik MSB – procedury (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: *Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek*, KIBR 2016.
- *Audit Guide: Audit Sampling*, AICPA, Wiley 2017.
- Jones P.: *Statistical Sampling and Risk Analysis in Auditing*, Routledge 2017.
- Starzyńska W.: *Statystyka praktyczna*, PWN, 2006.

Moduł 9

Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
 - wymogów zawartych w KSB dotyczących możliwości i obowiązku stosowania procedur analitycznych na różnych etapach badania,
 - wadach i zaletach stosowania różnych narzędzi i technik analitycznych,
 - zaletach wykorzystania narzędzi analitycznych już na etapie akceptacji klienta.
- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat istoty procedur analitycznych oraz ich powiązania z:
 - modelem ryzyka badania,
 - istotnością,
 - ryzykiem oszustwa oraz
 - identyfikacją zagrożeń dla kontynuacji działalności.
- Zwrócenie uwagi na cztery główne fazy procedur analitycznych występujące bez względu na etap badania.
- Zwrócenie uwagi na specyficzne aspekty związane z możliwością polegania na procedurach analitycznych jako źródle dowodów badania wiarygodności stwierdzeń.
- Zdobywanie praktycznej wiedzy na temat właściwego formułowania i stopnia precyzji oczekiwań biegłego rewidenta co do kształtowania się określonych wartości, wskaźników oraz relacji między danymi finansowymi i niefinansowymi.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności w zakresie dokumentowania przebiegu procedur analitycznych.
- Przybliżenie kwestii związanych z możliwością wykorzystania narzędzi informatycznych wspomagających badanie .
- Zasygnalizowanie głównych kierunków rozwoju narzędzi i technik analitycznych wykorzystywanych w rewizji finansowej.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia. • Główne standardy badania określające warunki i zakres stosowania procedur analitycznych (w tym: KSB 520, KSB 500, KSB 315(Z), KSB 330 i KSB 450). • Zalety stosowania procedur analitycznych już na etapie akceptacji klienta (KSKJ 1) i łączenia ich procedurami badania. • Obowiązki i możliwość stosowania procedur analitycznych w procesie badania. • Powiązanie procedur analitycznych z modelem ryzyka badania. • Podobieństwa i różnice dotyczące wykorzystania procedur analitycznych na różnych etapach badania.
2.	Przebieg procedur analitycznych	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki polegania na wynikach procedur analitycznych. • Poziom pewności możliwy do uzyskania w wyniku stosowania procedur analitycznych. • Akceptowalny poziom odchyleń od oczekiwań a istotność. • Wykorzystanie procedur analitycznych w badaniu sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek. • Procedury analityczne a ryzyko oszustwa. • Możliwość wykorzystania w badaniu analiz sporządzonych przez strony trzecie. • Procedury analityczne jako proces: <ul style="list-style-type: none"> – budowanie oczekiwań, co do kształtowania się określonych wartości lub wskaźników, – identyfikacja odstępstw od oczekiwań, – badanie i wyjaśnianie przyczyn odstępstw oraz – formułowanie wniosków i ich wpływ na dalszy proces badania.
3.	Główne narzędzia i techniki procedur analitycznych	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki wstępne i ograniczenia stosowania różnych narzędzi i technik. • Analiza trendu. • Analiza wskaźnikowa. • Test racjonalności. • Analiza regresji. • Inne niestatystyczne narzędzia analityczne.
4.	Wykorzystanie procedur analitycznych na etapie akceptacji klienta oraz planowania badania	<ul style="list-style-type: none"> • Procedury analityczne, jako narzędzie zdobywania wiedzy o jednostce i szacowania ryzyka. • Wykrywanie zagrożeń dla kontynuacji działalności. • Wymogi dokumentacyjne. • Wpływ wyników procedur analitycznych na dalszy proces badania. • Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych.
5.	Procedury analityczne jako forma bezpośredniego badania wiarygodności stwierdzeń	<ul style="list-style-type: none"> • Determinanty wiarygodności dowodów badania uzyskanych w wyniku zastosowania procedur analitycznych. • Łączenie z innymi technikami rewizyjnymi. • Korzystanie z pomocy eksperta. • Wymogi dokumentacyjne. • Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych.
6.	Wykorzystanie procedur analitycznych na końcowym etapie badania	<ul style="list-style-type: none"> • Determinanty prawidłowości zastosowania procedur analitycznych jako procedur końcowych badania. • Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych. • Wymogi dokumentacyjne.
7.	Rozwój technologiczny a wykorzystanie procedur analitycznych w badaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość i potrzeba wykorzystania w badaniu narzędzi informatycznych. • Wady i zalety stosowania ADA w badaniu sprawozdań finansowych różnych jednostek. • Przyszłość i kierunki rozwoju narzędzi analitycznych wykorzystywanych w rewizji finansowej.
8.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Waldemar K. Lachowski: *Sztuka wyboru*, oraz prezentacja dla wykładowcy
Wydawca: CE PIBR 2019

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek (www.pibr.org.pl).
- Przewodnik MSB – procedury (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: *Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek*, KIBR 2016.
- *Audit Guide: Analytical Procedures*, AICPA, Wiley 2017.
- *Guide to Audit Data Analytics*, AICPA, Wiley 2017.

Moduł 10

Kodeks spółek handlowych dla biegłych i księgowych

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy dotyczącej działalności spółek handlowych, w szczególności w obszarach:
 - zakładanie, funkcjonowanie i stosunki prawne w spółkach osobowych i kapitałowych w świetle KSH,
 - usystematyzowanie i aktualizacja wiedzy w zakresie obowiązków spółek handlowych w świetle ustaw podatkowych, w tym m. in. PIT, CIT, VAT, PCC, oraz
 - procesy restrukturyzacyjne spółek handlowych ze szczególnym uwzględnieniem aspektów prawnych i podatkowych.
- Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu zagadnień prawa handlowego oraz prawa podatkowego w ww. obszarach.
- Wypracowanie umiejętności rozwiązywania problemów praktycznych w ww. obszarach.
- Zapewnienie wsparcia merytorycznego w rozwiązywaniu problemów praktycznych w ww. obszarach.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin.

Szczegółowy zakres publikacji

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Powstanie spółek handlowych	<ul style="list-style-type: none"> • Zakładanie spółek osobowych. • Zakładanie spółek kapitałowych, spółki w organizacji.
2	Prowadzenie spraw spółek handlowych	<p>Spółki osobowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specyfika funkcjonowania spółek osobowych, w tym charakter przepisów o spółkach osobowych i zakres specyfiki kształtowania umowy spółki. • Podejmowanie uchwał wspólników w spółkach osobowych – model ustawowy i typowe modele umowne. • Stosunki majątkowe w spółkach osobowych. • Pożyczki i inne formy finansowania pochodzące od wspólników. <p>Spółki kapitałowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiany umowy spółki. • Zmiany w kapitale zakładowym - wkłady pieniężne i niepieniężne. • Organy spółek kapitałowych, ich kompetencje i zakres działania. • Podejmowanie uchwał przez organy spółek kapitałowych, ich ważność i skuteczność oraz tryb ich wzruszania. • Dopłaty, umorzenie udziałów. • Zasady podziału zysku w spółkach prawa handlowego.
3	Restrukturyzacja spółek handlowych	<ul style="list-style-type: none"> • Podziały spółek handlowych. • Przekształcenia spółek handlowych. • Połączenia spółek handlowych.
4	Rozwiązanie i likwidacja spółek handlowych	<ul style="list-style-type: none"> • Procesy likwidacyjne w spółkach prawa handlowego.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

Komplet materiałów szkoleniowych dla słuchaczy (prezentacja, skrypt i zbiór zadań) oraz prezentacja dla wykładowcy

Autorka: Monika Markisz

Wydawca: CE PIBR

Forma prowadzenia zajęć

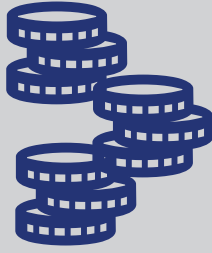
Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1526), dalej „Ksh”;
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415), dalej „Uobr”;
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), dalej „Uor”;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), dalej „Ordynacja podatkowa”
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1426 z późn. zm.), dalej „ustawa o PIT
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1406 z późn. zm.), dalej „ustawa o CIT”
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 106 z późn. zm.), dalej „ustawa o VAT”
- Ustawa z dnia 09 września 2000 roku o podatku od czynności cywilnoprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 815 z późn. zm.), dalej „ustawa o PCC”;
- Ustawa z dnia 01 marca 2018 roku przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 971 z późn. zm.).

Moduł 11

Wybrane transakcje dotyczące zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia):

- Usystematyzowanie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy uczestników w odniesieniu do rozliczania transakcji, w których występuje zorganizowana część przedsiębiorstwa (ZCP).
- Zrozumienie podstawowych różnic w definicji ZCP i rozliczaniu transakcji z użyciem ZCP wg prawa handlowego, podatkowego i bilansowego.
- Umiejętność rozliczania transakcji z użyciem ZCP zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości.
- Umiejętność rozliczania transakcji z użyciem ZCP zgodnie z wymogami MSSF.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Szczegółowy zakres publikacji		
Lp.	Temat	
1.	Pojęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP)	
2.	Rodzaje transakcji związanych z ZCP	
3.	Transakcje ZCP w świetle prawa handlowego	
4.	Transakcje ZCP w prawie podatkowym	
5.	Niespójność transakcji ZCP w regulacjach prawnych	
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
6.	Ujęcie transakcji ZCP w księgach rachunkowych zgodnie z ustawą o rachunkowości:	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliczenie w księgach sprzedającego ZCP • Rozliczenie w księgach kupującego • Ustalenie właściwej metody rozliczenia: metoda nabycia czy metoda łączenia udziałów? • Dzień nabycia • Ustalenie ceny nabycia • Identyfikacja i wycena przejętych składników majątkowych • Ustalenie wartości firmy/ujemnej wartości firmy • Ujęcie i wycena przejętych składników na kolejne daty bilansowe • Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym • Rozliczenie w księgach wnoszącego aport w postaci ZCP • Rozliczenie w księgach otrzymującego aport w postaci ZCP
7.	Transakcje ZCP według MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliczenie w księgach sprzedającego ZCP • Rozliczenie w księgach kupującego • Ustalenie właściwej metody rozliczenia: metoda przejęcia czy inna? • Dzień przejęcia • Ustalenie wynagrodzenia za przejęcie • Ujęcie kosztów transakcyjnych • Identyfikacja i wycena przejętych składników majątkowych • Ustalenie wartości firmy/zysku na okazjnym nabyciu • Ujęcie i wycena przejętych składników na kolejne daty bilansowe • Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym • Rozliczenie w księgach wnoszącego aport w postaci ZCP • Rozliczenie w księgach otrzymującego aport w postaci ZCP

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały autorskie przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Kodeks spółek handlowych.
- Kodeks cywilny.
- Ustawa o rachunkowości.
- MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.
- Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych.
- Ustawa o podatku od towarów i usług.
- „Przejmowanie przedsiębiorstw, zorganizowanych części przedsiębiorstw oraz nieruchomości. Fuzje przedsiębiorstw. Aspekty prawne, finansowe, podatkowe i organizacyjne”, autor: Czerkas Krzysztof, ODDK, Gdańsk 2018.

Moduł 12

Zasady etyki w praktyce

– nowelizacja Kodeksu etyki IFAC

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

Celem szkolenia jest:

- Zwrócenie uwagi na hierarchię regulacji dotyczących etyki zawodowej biegłych rewidentów w kontekście zmian Kodeksu etyki IFAC w 2018 r., ustawy o biegłych rewidentach z maja 2017 r. oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 537/2014.
- Przypomnienie podstawowych zagadnień z zakresu etyki zawodowej biegłych rewidentów – stosowanie w praktyce podejścia zgodnego z założeniami koncepcyjnymi:
 - podstawowe zasady etyki,
 - rodzaje zagrożeń,
 - zabezpieczenia,
 - niezależność.
- Przedstawienie zmian strukturalnych i redakcyjnych wprowadzonych do Kodeksu etyki IFAC w stosunku do wersji Kodeksu etyki z 2016 r.,
- Przedstawienie sposobu korzystania z Kodeksu etyki IFAC zgodnie ze wskazówkami w nim zawartymi.
- Zapoznanie z nowym sposobem prezentacji słownika terminów i skrótów stosowanych w Kodeksie etyki IFAC.
- Zwrócenie uwagi na szczególne regulacje dotyczące niezależności, związane ze świadczeniem usług dla jednostek zainteresowania publicznego.

W wyniku szkolenia biegły rewident powinien być w stanie:

- w określonej sytuacji stosować właściwe dla niej regulacje,
- w odpowiedni sposób korzystać z Kodeksu etyki IFAC po wprowadzonych zmianach,
- rozumieć wymogi w zakresie niezależności i odpowiednio je stosować w przypadku świadczenia usług dla JZP.

Czas trwania szkolenia i konspekt zajęć

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Zasady etyki w praktyce – nowelizacja Kodeksu etyki IFAC		
L.p	Temat	Zakres szczegółowy
1.	Regulacje prawne z zakresu etyki zawodowej biegłych rewidentów	<ul style="list-style-type: none"> Hierarchia obowiązujących przepisów: <ul style="list-style-type: none"> – ustawa o rachunkowości – ustawa o biegłych rewidentach – zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów – Kodeks etyki IFAC Szczególne uregulowania dotyczące niezależności wynikające z rozporządzenia KE 573/2014
2.	Zmiany Kodeksu etyki IFAC w 2018 w porównaniu do wersji z Handbook 2016	<ul style="list-style-type: none"> Zmiany strukturalne i redakcyjne: <ul style="list-style-type: none"> – zastąpienie części A, B, C w poprzednim Kodeksie przez: <ul style="list-style-type: none"> – część 1 dotyczącą postępowania zgodnego z Kodeksem, podstawowymi zasadami i założeniami koncepcyjnymi przez wszystkich biegłych rewidentów, – część 2 dotyczącą biegłych rewidentów zatrudnionych w jednostkach gospodarczych, możliwą do zastosowania również przez biegłych rewidentów wykonujących wolny zawód, – część 3 dotyczącą biegłych rewidentów wykonujących wolny zawód oraz Międzynarodowe Standardy Niezależności w: <ul style="list-style-type: none"> – części 4A – dotyczącej niezależności dla zleceń badania i przeglądu, – części 4B – dotyczącej niezależności dla zleceń atestacyjnych nie będących zleceniami badania i przeglądów. Zmiany merytoryczne wynikające z zatwierdzonych dokumentów dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> – projektu NOCLAR w związku z reagowaniem na działania niezgodne z prawem lub regulacjami, – długotrwałej współpracy personelu z klientem audytu lub usług poświadczających. Daty wejścia w życie postanowień nowego Kodeksu dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> – części 1, 2 i 3, – części 4A i 4B, – długotrwałej współpracy personelu z klientem badania lub usług poświadczających.
3.	Sposób korzystania z Kodeksu w nowej wersji	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe cele Kodeksu etyki. Podstawowe zasady, niezależność i założenia koncepcyjne. Wymagania przy postępowaniu zgodnym z Kodeksem: znajomość postanowień Kodeksu, zrozumienie ich treści i odpowiednie zastosowanie. Zwrócenie uwagi na powiązania pomiędzy podtytułami „Wymagania ogólne” i „Dotyczy wszystkich klientów audytu” z dodatkowymi specyficznymi postanowieniami i podsekcjami. Zwrócenie uwagi na oznaczenia paragrafów literą R, oznaczającą wymaganie oraz literą A, oznaczającą kontekst pozwalający na lepsze zrozumienie kodeksu jak też właściwego stosowania podejścia koncepcyjnego. Zapoznanie z nowym sposobem prezentacji słownika pojęć i jego powiązania ze specyficznymi terminami w innych sekcjach Kodeksu.
4.	Nowe oraz zmienione zagadnienia wprowadzone do nowej wersji Kodeksu	<ul style="list-style-type: none"> Reagowanie na działania niezgodne z prawem lub regulacjami: <ul style="list-style-type: none"> – biegłego rewidenta zatrudnionego w jednostce gospodarczej – rozdział 260, – biegłego rewidenta wykonującego wolny zawód – rozdział 360. Naciski wywierane na biegłego rewidenta zatrudnionego w jednostce gospodarczej na postępowanie niezgodne z podstawowymi zasadami – rozdział 270. Długotrwała współpraca personelu z uwzględnieniem rotacji: <ul style="list-style-type: none"> – z klientem audytu – rozdział 540, – z klientem usług atestacyjnych – rozdział 940.
5.	Międzynarodowe Standardy Niezależności	<ul style="list-style-type: none"> Zwrócenie uwagi na świadczenie usług niepoświadczających: <ul style="list-style-type: none"> – klientom audytu – rozdział 600, – klientom innych usług poświadczających – rozdział 950. Porównanie usług niepoświadczających, które nie mogą być świadczone na rzecz IZP z wykazem usług zabronionych w rozporządzeniu 573/2014.
6.	Sprawdzian wiadomości	Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Komplet materiałów szkoleniowych dla słuchaczy (prezentacja, skrypt i zbiór zadań) oraz prezentacja dla wykładowcy. Materiały dostępne tylko w wersji elektronicznej.
Autorzy: Wiesław Leśniewski, Ewa Jakubczyk-Cały
Wydawca: CE PIBR 2019

Forma prowadzenia zajęć

Do wyboru:

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe
- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Uchwała NR 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE.

Moduł 13

Aspekty praktyczne wykonywania usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek – planowanie, wykonanie, sprawozdawczość

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy z zakresu Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (Z) Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych [KSUA 3000 (Z)] oraz prawa handlowego w zakresie świadczenia przez biegłych rewidentów usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek.
- Pogłębienie wiedzy na temat roli biegłego rewidenta w ww. procesach.
- Wypracowanie umiejętności rozwiązywania problemów praktycznych z ww. obszarów.
- Przedstawienie przykładów praktycznych dokumentów związanych ze świadczeniem usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek – w szczególności przykładowe pisma, umowy, oświadczenia, fragmenty dokumentacji, opinii z wykonania ww. usług.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Aspekty praktyczne wykonywania usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek – planowanie, wykonanie, sprawozdawczość		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych	<ol style="list-style-type: none"> Omówienie definicji usługi atestacyjnej. Przykłady usług niebędących usługami atestacyjnymi. Charakterystyka usług zaświadczających i bezpośrednich. Usługi atestacyjne dające wystarczającą i ograniczoną pewność. Omówienie wymogów KSUA 3000 (Z) w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> Akceptacji i kontynuacji zlecenia. Uzgodnienia warunków zlecenia. Kontroli jakości. Zawodowego sceptycyzmu, zawodowego osądu oraz umiejętności i technik atestacyjnych. Planowania i wykonywania zlecenia. Późniejszych zdarzeń. Innych informacji. Sporządzania raportu atestacyjnego. Wniosków niezmodyfikowanych i zmodyfikowanych. Dokumentacji.
2	Podział jednostek gospodarczych	<ol style="list-style-type: none"> Usługa atestacyjna badania planu podziału spółki kapitałowej (art. 537) <ul style="list-style-type: none"> Uzgodnienia warunków wykonania zlecenia. Planowania i wykonywania zlecenia. Dowody badania. Formułowania wniosku atestacyjnego. Sporządzania raportu atestacyjnego. Dokumentacja z wykonania usługi.
3	Połączenie jednostek gospodarczych	<p>Usługa atestacyjna badania planu połączenia spółek kapitałowych (art. 502 i 503) oraz badania planu połączenia, gdy spółką przejmującą albo spółką nowo zawiązaną jest spółka akcyjna, lub gdy jedną z łączących się spółek jest spółka komandytowo-akcyjna (art. 520).</p> <ul style="list-style-type: none"> Uzgodnienia warunków wykonania zlecenia. Planowania i wykonywania zlecenia. Dowody badania. Formułowania wniosku atestacyjnego. Sporządzania raportu atestacyjnego. Dokumentacja z wykonania usługi.
4	Przekształcenia jednostek gospodarczych	<p>Usługa atestacyjna badania planu przekształcenia spółki handlowej (srt. 559):</p> <ul style="list-style-type: none"> Uzgodnienia warunków wykonania zlecenia. Planowania i wykonywania zlecenia. Dowody badania. Formułowania wniosku atestacyjnego. Sporządzanie raportu atestacyjnego. Dokumentacja z wykonania usługi.
5	Wymogi etyczne dotyczące świadczenia usług atestacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> Przestrzeganie kodeksu etyki, podstawowe zasady i ramowe założenia koncepcyjne. Międzynarodowe standardy niezależności dla zleceń atestacyjnych innych niż zlecenia badania i przeglądu.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Aspekty praktyczne wykonywania usług rewizyjnych związanych z podziałem, łączeniem i przekształcaniem jednostek gospodarczych– planowanie, wykonanie, sprawozdawczość
Autor: J. Żukowska-Kalita, Ewa Sobińska
Wydawca: CE PIBR

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1526).
- Komentarze do kodeksu spółek handlowych.
- Orzeczenia sądowe – portal orzeczeń sądów powszechnych.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (m.in. Uchwała nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych, Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2018 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów).

Moduł 14

Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z zasadami identyfikacji, ujmowania, wyceny i prezentacji instrumentów finansowych dla potrzeb sprawozdawczości finansowej, wymogów dotyczących ujawniania informacji oraz zasad przeprowadzania i dokumentowania procedur badania.
- Uczestnicy uzyskają praktyczną wiedzę umożliwiającą merytoryczną weryfikację rozwiązań zastosowanych przez podmioty badane oraz zaplanowanie i przeprowadzenie odpowiednich procedur badania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Regulacje prawne dotyczące instrumentów finansowych	Przegląd regulacji rachunkowości dotyczące instrumentów finansowych i zakres odniesienia: <ul style="list-style-type: none"> MSR 32, MSSF 9, MSSF 7, a także MSR 27, MSR 28, MSR 36, MSR 21 itp. ustawa o rachunkowości, rozporządzenie Ministra Finansów dotyczące instrumentów finansowych, rozporządzenia Ministra Finansów dotyczące szczególnych zasad rachunkowości dla określonych rodzajów podmiotów (m.in. banków, funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń). Inne regulacje prawne dotyczące instrumentów finansowych (np. ustawa o obrocie instrumentami finansowymi).
2	Identyfikacja instrumentów finansowych dla potrzeb sprawozdawczości finansowej	<ol style="list-style-type: none"> Definicja instrumentu finansowego dla potrzeb rachunkowości, Aktywa finansowe i ich podstawowe rodzaje (pożyczki udzielone, należności, posiadane papiery wartościowe, itp.) Zobowiązania finansowe i ich podstawowe rodzaje (kredyty zaciągnięte, pożyczki zaciągnięte, zobowiązania umowne, wyemitowane papiery wartościowe) Własne instrumenty kapitałowe (wyemitowane akcje i udziały, prawa do akcji, wystawione opcje na akcje, w tym warranty subskrypcyjne, prawa poboru itp.) Szczególne rodzaje instrumentów finansowych (instrumenty złożone, instrumenty pochodne, instrumenty wbudowane) oraz kontrakty zbliżone (kontrakty towarowe).
3	Księgowe zasady ujmowania i usuwania z ksiąg instrumentów finansowych	<ol style="list-style-type: none"> Krajowe zasady ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych Krajowe rozwiązania w zakresie usuwania z ksiąg (bilansu), aktywów i zobowiązań finansowych, Międzynarodowe rozwiązania w zakresie ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych, Wymagania MSSF w zakresie usuwania z ksiąg – przeniesienie ryzyka i korzyści (odpowiednio zatrzymanie ryzyka i korzyści), zachowanie kontroli skutkujące utrzymaniem zaangażowania.
4	Wycena początkowa i bilansowa instrumentów finansowych oraz ujęcie przeszacowań	<ol style="list-style-type: none"> Klasyfikacja aktywów i zobowiązań finansowych dla potrzeb MSSF 9 i rozporządzenia Ministerstwa Finansów dot. instrumentów finansowych (kategorie przewidziane w poszczególnych regulacjach), Wpływ klasyfikacji na wycenę początkową i bilansową (wartość godziwa, zamortyzowany koszt, skorygowana cena nabycia) oraz ujęcie przeszacowań (przeszacowania ujmowane wynikowo, przeszacowania ujmowane kapitałowo lub przez ICD, odsetki kapitalizowane w wartości aktywów), Utrata wartości aktywów finansowych wg regulacji krajowych i międzynarodowych (ustalenie odpisów, model ECL).
5	Rachunkowość zabezpieczeń jako szczególny obszar rachunkowości instrumentów finansowych	<ol style="list-style-type: none"> Rodzaje powiązań zabezpieczających i ich odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym. Specyfika zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Specyfika zabezpieczenia wartości godziwej.
6	Prezentacja instrumentów finansowych w sprawozdaniu finansowym	<ol style="list-style-type: none"> Wyodrębnianie pozycji bilansowych zgodnie z wytycznymi MSSF i regulacji krajowych, Podział aktywów i zobowiązań na krótko i długoterminowe, Prezentacja własnych instrumentów kapitałowych (w tym będących częścią instrumentów złożonych) w bilansie, Prezentacja przeszacowań instrumentów finansowych w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, Odzwierciedlenie przepływów związanych z instrumentami finansowymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.
7	Ujawnianie informacji na temat instrumentów finansowych	<ol style="list-style-type: none"> Ujawnienia dotyczące wpływu instrumentów finansowych na sprawozdanie finansowe, Ujawnienia dotyczące ryzyka związanego z instrumentami finansowymi.

8	Instrumenty finansowe w czynnościach wstępnych badania, planowaniu badania i szacowaniu ryzyka badania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instrumenty finansowe w planie badania 2. Identyfikacja występowania lub potencjalnego występowania instrumentów finansowych ze względu na specyfikę jednostki i jej otoczenie 3. Wstępna ocena ryzyka badania w związku z instrumentami finansowymi (ocena ryzyka nieodłącznego i ryzyka istotnego zniekształcenia) 4. Kontrola wewnętrzna w procesie umów i transakcji dotyczących instrumentów finansowych
9	Badanie zasadnicze dotyczące instrumentów finansowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Program badania właściwego, ocena ryzyka nieodłącznego, ryzyka stwierdzeń oraz ryzyka istotnego zniekształcenia w kontekście instrumentów finansowych i ich grup (istnienie, prawa i obowiązki, kompletność, wycena i przyporządkowanie) i opracowanie reakcji na zidentyfikowane ryzyko. 2. Wybór i przeprowadzenie procedur w celu potwierdzenia: <ul style="list-style-type: none"> • istnienie aktywów finansowych, ich posiadanie i kontrolę nad nimi, • istnienie zobowiązań finansowych i wynikające z nich obowiązki, • kompletność, • poprawność wyceny i klasyfikacji (przyporządkowanie). 3. Ocena ryzyka w zakresie stwierdzeń dotyczących prezentacji i ujawnienia informacji 4. Wybór i przeprowadzenie procedur dotyczących poprawności prezentacji i ujawnienia informacji na temat instrumentów finansowych: <ul style="list-style-type: none"> • wystąpienie oraz prawa (aktywa) i obowiązki (zobowiązania), • kompletność, • klasyfikacja i zrozumiałość, • dokładność i wycena.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały autorskie przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”
- MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”
- MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie instrumentów finansowych (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 277)

Moduł 15

Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zaprezentowanie i przećwiczenie funkcji arkusza kalkulacyjnego MS Excel, które mogą być przydatne podczas przeprowadzania badania sprawozdania finansowego.
- Identyfikacja procedur badania, podczas których można wykorzystać arkusz kalkulacyjny dla usprawnienia pracy.
- Poszerzenie i usystematyzowanie wiedzy z zakresu posługiwania się arkuszem kalkulacyjnym MS Excel.
- Uczestnik powinien posiadać wiedzę z excela na poziomie podstawowym.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Przegląd procedur badania, które można usprawnić korzystając z arkusza kalkulacyjnego	Przykładowe procedury: <ul style="list-style-type: none"> • przegląd analityczny, • badanie wyrywkowe, • generowanie liczb losowych, • wybór próby, • ekstrapolacja wyników badania wyrywkowego na całą populację.
2	Importowanie danych niezbędnych podczas procesu badania	Importowanie danych z typowych źródeł.
3	Podstawy statystyki w badaniu sprawozdań finansowych z wykorzystaniem Excela	<ul style="list-style-type: none"> • generowanie liczb losowych, • losowanie próbki do badania wyrywkowego, • analiza testów przeprowadzonych na próbie, • ekstrapolowanie wyników na całą populację.
4	Przegląd najbardziej przydatnych funkcji	<ul style="list-style-type: none"> • jeżeli, • licz.jeżeli, • suma.warunków, • licz.warunki, • mediana, • złącz teksty, • wyszukaj.pionowo, • funkcje daty i czasu.
5	Tabele przestawne	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwości tabel przestawnych do szybkiego analizowania dużych ilości danych. • Poprawne przygotowanie danych dla tabeli przestawnej. • Najczęściej popełniane błędy przy tworzeniu tabel przestawnych. • Przydatne narzędzia usprawniające korzystanie z tabel przestawnych.
6	Pozostałe zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> • Przydatne skróty klawiszowe. • Usprawnianie pracy z arkuszem przy wykorzystaniu tabel. • Filtrowanie. • Ograniczenie formatu lub zakresu danych, które można wprowadzić do określonych pól arkusza .

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych
Autor: Ireneusz Kurczyna
Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

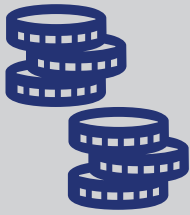
Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe z wykorzystaniem komputera przez każdego uczestnika

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSRF 230 w brzmieniu MSB 230 – „Dokumentacja badania”
- KSRF 300 w brzmieniu MSB 300 – „Planowanie badania sprawozdań finansowych”
- KSRF 520 w brzmieniu MSB 520 – „Procedury analityczne”
- KSRF 530 w brzmieniu MSB 530 – „Badanie wrywkowe (próbkiowanie)”
- „Zastosowanie Excela w pracy analityka finansowego”, Wojciech Próchnicki
- „Biblia Excela dla księgowych 2.0”, Wiedza i Praktyka, praca zbiorowa
- „Excel w praktyce”, Wiedza i Praktyka, Rafał Janus

Moduł 16

Przychody ze sprzedaży - ustalenie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Utrwalenie wiedzy z zakresu ustalania, ujmowania i prezentacji przychodów zgodnie z ustawą o rachunkowości.
- Omówienie zagadnień dotyczących ustalania, ujmowania i prezentacji przychodów zgodnie z krajowymi standardami rachunkowości.
- Omówienie zasad postępowania w przypadku braku regulacji dotyczących ujmowania przychodów w ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości.
- Pogłębienie wiedzy z zakresu ujmowania przychodów ze szczególnych rodzajów transakcji.
- Uszczegółowienie wiedzy dotyczącej prezentacji i ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Definicja przychodów i zysków	Omówienie definicji przychodów i zysków ze zwróceniem uwagi na poszczególne jej elementy.
2	Podstawowe zasady ujmowania przychodów i zysków	Omówienie zasad: 1) współmierności przychodów i kosztów, 2) memoriału, 3) rozdzielnego/łącznego ujmowania przychodów i zysków.
3	Rodzaje przychodów zgodnie z ustawą o rachunkowości	Omówienie poszczególnych rodzajów przychodów wraz z ich charakterystyką i regulacjami prawnymi: 1) operacyjne , 2) pozostałe operacyjne , 3) finansowe.
4	Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania kontraktów długoterminowych. Omówienie regulacji KSR 3 „Niezakończone usługi budowlane”. Zadania sytuacyjne na podstawie KSR 3.
5	Przychody z działalności deweloperskiej	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania przychodów z działalności deweloperskiej. Omówienie regulacji KSR 8 „Działalność deweloperska”. Zadania sytuacyjne na podstawie KSR 8.
6	Przychody wynikające z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania przychodów z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym. Omówienie regulacji KSR 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”. Zadania sytuacyjne na podstawie KSR 10.
7	Przychody z działalności rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania przychodów z działalności rolniczej. Omówienie regulacji KSR 12 „Działalność rolnicza”. Zadania sytuacyjne na podstawie KSR 12.
8	Dotacje rządowe wg ustawy o rachunkowości	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania dotacji rządowych. Zadania sytuacyjne.
9	Zyski ze sprzedaży środków trwałych	<ul style="list-style-type: none"> Podstawowe zasady ujmowania zysków ze sprzedaży środków trwałych. Omówienie regulacji KSR 11 „Środki trwałe”. Zadania sytuacyjne na podstawie KSR 11.
10	Konsolidacja i wyłączenia konsolidacyjne oraz ujmowanie przychodów ze wspólnych porozumień	<ul style="list-style-type: none"> Ujmowanie przychodów w sprawozdaniach skonsolidowanych. Wyłączenia i korekty konsolidacyjne. Ujmowanie przychodów ze wspólnych porozumień. Zadania sytuacyjne.
11	Zasady postępowania, gdy w ustawie o rachunkowości i KSR brak szczegółowych wytycznych	<ul style="list-style-type: none"> Możliwości wykorzystania MSSF. Możliwości wykorzystania innego zestawu standardów. Autorska polityka rachunkowości jednostki.
12	Porównanie zasad dotyczących ujmowania przychodów zawartych w ustawie o rachunkowości i KSR do regulacji w MSSF	<ul style="list-style-type: none"> Zakres regulacji. Podstawowe zasady ujmowania przychodów. Zagadnienia nieuregulowane w ustawie o rachunkowości i KSR.
13	Ujawnianie informacji o przychodach w sprawozdaniu finansowym	Wymogi dotyczące prezentacji i ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych: 1) Wynikające z ustawy o rachunkowości, 2) Wynikające z KSR 3, 3) Wynikające z KSR 8, 4) Wynikające z KSR 10, 5) Wynikające z KSR 11, 6) Wynikające z KSR 12.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy nt. Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacji w świetle ustawy o rachunkowości

Autor: Agata Sajewicz

Wydawca: SKWP

Forma prowadzenia zajęć

- Do wyboru: Wykładowo-warsztatowe, Warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)
- KSR 3 „Niezakończone usługi budowlane” stanowiący załącznik do uchwały nr 14/2018 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 10 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. MF z dnia 10 lipca 2018 r.)
- KSR 8 „Działalność deweloperska” stanowiący załącznik do uchwały nr 15/2018 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 10 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. MF z dnia 4 lipca 2018 r.)
- KSR 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi” stanowiący załącznik do uchwały nr 11/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 12 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. MF z dnia 28 lipca 2017 r.)
- KSR 11 „Środki trwałe” stanowiący załącznik do uchwały nr 4/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 3 kwietnia 2017 r. (Dz. Urz. MRiF z dnia 29 maja 2017 r.)
- KSR 12 „Działalność rolnicza” stanowiący załącznik do uchwały nr 10/2018 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 27 marca 2018 r. (Dz. Urz. MRiF z dnia 11 lipca 2018 r.)
- MSSF 15 „Przychody z tytułu umów z klientami”

Moduł 17

Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z wymogami prawnymi w zakresie identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa oraz reakcji biegłego rewidenta.
- Pogłębienie praktycznych umiejętności identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa reakcji biegłego rewidenta podczas badania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Środowisko prawne	Definicja oszustwa. Różnica pomiędzy oszustwem a błędem. Zapoznanie uczestników z wymogami prawnymi w zakresie identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa w procesie badania sprawozdania finansowego.
2	Trójkąt oszustw	Zapoznanie uczestników z głównymi czynnikami powodującymi oszustwa w sprawozdawczości finansowej.
3	Sprawozdanie finansowe jako obszar oszustwa	Zapoznanie uczestników z obszarami najbardziej i najczęściej narażonymi oszukańczą sprawozdawczość finansową.
4	Metody badania nakierowane na wykrycie oszustwa	Zapoznanie uczestników z procedurami badania nakierowanymi na wykrycie oszustwa w sprawozdaniu finansowym: <ul style="list-style-type: none"> • oszacowanie ryzyka, • reakcja na ryzyko, • sprawozdawczość biegłego rewidenta.
5	Dokumentowanie	Zapoznanie uczestników z metodami dokumentacji ryzyka oszustw. Przedstawienie przykładowej karty badania dotyczącej identyfikacji możliwych scenariuszy oszustw w badaniu sprawozdania finansowego.
6	Kontrola wewnętrzna	Procedury kontroli wewnętrznej ograniczające wystąpienie oszustw w sprawozdaniu finansowym.
7	Test końcowy	Test sprawdzający.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne

Autor: Justyna Beata Zakrzewska, Ewa Sobińska

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

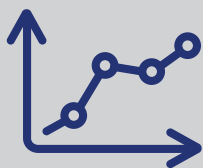
Forma prowadzenia zajęć

- Wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowe Standardy Badania
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415)

Moduł 18

Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przekazanie wiedzy z zakresu regulacji prawnych i zawodowych odnoszących się do tematyki szkolenia (ze szczególnym uwzględnieniem ustawy o rachunkowości, kodeksu spółek handlowych, prawa upadłościowego oraz KSB 260 (Z), KSB 315(Z), KSB 570 (Z), KSB 580).
- Przekazanie wiedzy z zakresu karnej, cywilnej i zawodowej (dyscyplinarnej) odpowiedzialności biegłego rewidenta za brak wystarczającego udokumentowania procesu badania kontynuacji działalności.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności w zakresie:
 - a) oceny ryzyka związanego z kontynuacją działalności (zasadności przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego),
 - b) formułowania sprawozdania biegłego rewidenta z badania (w tym brzmienia zmodyfikowanych opinii i ich uzasadnień, informacji objaśniających, odstąpienia od wydania opinii),
 - c) wypełniania obowiązków informacyjnych wobec kierownictwa badanej jednostki, osób sprawujących nadzór oraz organów regulacyjnych w przypadku kwestii spornych co do kontynuacji działalności,
 - d) udokumentowania procesu badania procedury wynikające z KSB 315(Z) i 570 (Z),
 - e) metodologii ostrzegania przed upadłością (modele ostrzegania przed upadłością).

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym	
Lp.	Zakres szczegółowy
1	<p>1) Znaczenie oceny zdolności jednostki do kontynuacji działalności w procesie badania sprawozdania finansowego.</p> <p>2) Regulacje dotyczące kontynuacji działalności zawarte w przepisach prawa, tj. ustawie o rachunkowości, prawie upadłościowym, kodeksie spółek handlowych.</p> <p>3) Pojęcie i znaczenie oceny zdolności do kontynuacji działalności.</p> <p>4) Pojęcie niewypłacalności i jej objawy.</p> <p>5) Identyfikacja i klasyfikacja symptomów zagrożenia kontynuacji działalności jednostki (finansowych, operacyjnych i innych).</p> <p>6) Metody i modele oceny możliwości kontynuowania działalności:</p> <p>Przykładowe metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) analiza wskaźnikowa (wskaźniki płynności, wskaźniki sprawności działania, wskaźniki zadłużenia, wskaźniki zyskowności i rentowności, b) analiza liniowa wielowymiarowa, c) analiza dyskryminacyjna, d) analiza logitowa, e) sztuczne sieci neuronowe. <p>Przykładowe modele:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) model Altmana, b) model „poznański” - Hamrola, Czajki, Piechockiego, c) model B. Prusaka, d) model A. Hołdy, e) model D. Hadasik, f) model D. Appenzeller, K. Szarzec, g) model E. Mączyńskiej i M. Zawadzkiego (INE PAN). <p>7) Regulacje wynikające ze standardów badania (KSB 315 (Z), KSB 570 (Z)):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) procedury oceny ryzyka, b) ocena osądu kierownika jednostki, c) okres nieobjęty oceną kierownika jednostki, d) dodatkowe procedury badania stosowane w przypadku rozpoznania zdarzeń lub warunków, które mogą budzić poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuacji działalności, e) wnioski biegłego rewidenta, f) wpływ oceny zdolności do kontynuacji działalności na sprawozdanie z badania (w tym formułowanie zmodyfikowanych opinii i ich uzasadnień oraz informacji objaśniających, przykłady zastrzeżeń w sprawozdaniach z badania, opinii negatywnych lub odmowy ich wydania związanych z zagrożeniem kontynuacji działalności), g) udokumentowanie badania (uzyskanie wystarczających i odpowiednich dowodów badania dotyczących i potwierdzających zasadność przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego). <p>8) Obowiązki informacyjne wobec kierownictwa badanej jednostki, osób sprawujących nadzór oraz organów regulacyjnych (z uwzględnieniem przepisów szczególnych).</p> <p>9) Przykłady narzędzi rewizyjnych stosowanych do oceny prawidłowości przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.</p>
2	Sprawdzian wiadomości – test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym

Autor: Małgorzata Ślebzak

Wydawca: CE PIBR

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415).
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów (www.pibr.org.pl).
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2018 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (www.pibr.org.pl).
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości (www.pibr.org.pl).
- Praca Zbiorowa audytorów BDO Sp. z o.o. pod redakcją Dr. Andre Helina Dokumentowanie procesu badania w sposób zgodny z wymogami Międzynarodowych Standarów Rewizji Finansowej (KIBR 2014),
- „Przewodnik MSB – procedury Wydanie II” (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- W.K. Lachowski, Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- J. Wojnar, Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych, Tom XVI/4, 2015, str. 201 – 210
- J. Dmitruk, J. Gawinecki Metody wielowymiarowej analizy porównawczej — budowa i zastosowanie Biuletyn WAT Vol.LXVI, nr 4, 2017
- T. Korol, B. Prusak, Upadłość przedsiębiorstw a wykorzystanie sztucznej inteligencji, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2005
- M Hamrol., B. Czajka, M. Piechocki: Upadłość przedsiębiorstw – metoda analizy dyskryminacyjnej. Przegląd Organizacji nr 6/2004.
- A.Hołda: Prognozowanie bankructwa jednostki w warunkach gospodarki polskiej z wykorzystaniem funkcji dyskryminacyjnej ZH . Rachunkowość nr 5/2001.

Moduł 19

Problematyka badania w świetle elektronizacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- 1) Zapoznanie uczestników z wymogami prawnymi w zakresie e-sprawozdań oraz podpisów elektronicznych:
 - podstawy prawne polskie i unijne
 - definicje, terminologia
- 2) Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycie praktycznych umiejętności w zakresie:
 - definicji struktur XSD
 - wizualizacji zawartości pliku XML
 - odkodowaniu plików w formacie XML
 - weryfikacji prawidłowości struktury e-sprawozdań badanej jednostki
 - definicji podpisów elektronicznych na e-sprawozdaniu
 - walidacji podpisów na e-sprawozdaniu
 - podpisania e-sprawozdania z badania
- 3) Wypracowanie umiejętności rozwiązywania problemów praktycznych związanych z elektronizacją sprawozdań finansowych i ich podpisywaniem certyfikatem elektronicznym.
- 4) Dokumentowanie procedur badania w zakresie elektronizacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Problematyka badania w świetle elektroniczacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Podstawy prawne, definicje	Podstawy prawne e-sprawozdań (eSF, eSzDz, eSzB) <ul style="list-style-type: none"> • nowe pojęcie wprowadzone zmianami ustaw w zakresie e-sprawozdań, • formaty plików e-SF, w tym nowe formaty plików od 2020 roku, • struktury XSD, • pliki JPK.
2	Wizualizacja zawartości pliku XML	Definicje i znaczenie wizualizacji zawartości pliku XML <ul style="list-style-type: none"> • dostępne narzędzia wizualizacji pliku XML, • odkodowanie plików w formacie XML, • przykłady wizualizacji plików XML, • przykłady dokumentowania powyższej procedury badania.
3	Walidacja prawidłowości struktury eSF badanej jednostki	Zakres i obowiązki biegłego rewidenta w aspekcie walidacji prawidłowości struktury eSF badanej jednostki <ul style="list-style-type: none"> • procedura walidacji – definicje; czynności; praktyka, • przykłady narzędzi do walidacji struktur eSF, • praktyczne podejście do walidacji struktur eSF, • przykłady dokumentowania powyższej procedury walidacji w procesie badania.
4	Podstawy prawne, definicje podpisów elektronicznych	<ul style="list-style-type: none"> • podstawy prawne podpisów elektronicznych, • rodzaje i definicje podpisów elektronicznych, • przykłady wizualizacji plików podpisanych formatem XML.
5	Weryfikacja podpisów na eSF oraz e-sprawozdaniu z działalności	Zakres i obowiązki biegłego rewidenta w aspekcie weryfikacji prawidłowości podpisów na eSF badanej Jednostki <ul style="list-style-type: none"> • przykłady narzędzi do weryfikacji/ walidacji prawidłowości podpisów na e-SF oraz SzDz., • praktyczne podejście do weryfikacji prawidłowości podpisów na eSF badanej jednostki, • przykłady dokumentowania przeprowadzonych procedury badania.
6	Dokumentowanie przeprowadzonych procedur; przykładowe dowody badania	Podsumowanie przeprowadzonych procedur i ich udokumentowanie <ul style="list-style-type: none"> • przykłady dowodów badania.
7	Podpisanie e-Sprawozdania z badania	<ul style="list-style-type: none"> • podstawy prawne e-Sprawozdania z Badania, • przykłady podpisów e-SzB.
8	Pozostałe zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> • najczęściej spotykane problemy techniczne, • ciekawostki.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy nt. Problematyka badania w świetle elektronizacji sprawozdań finansowych i sprawozdań z badania

Autor: Marta Kostrzewa

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Zajęcia będą prowadzone w formule wykładowo-warsztatowej.
- Zadania praktyczne przy korzystaniu techniki komputerowej i narzędzi IT oraz stron internetowych

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1406 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1426 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1500 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 19 z późn. zm.)
- zmiana z 10 września 2015 roku ustawy o zmianie ordynacji podatkowej
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23.07.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym
- ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych ; Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., z pewnymi wyjątkami
- Interpretacje i wyjaśnienia Ministerstwa Finansów
- Interpretacje i wyjaśnienia PIBR
- Artykuły prasowe

Moduł 20

Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie przepisów krajowych i międzynarodowych regulujących przygotowanie rachunku przepływów pieniężnych
- Zapoznanie z techniką przygotowywania rachunku przepływów pieniężnych dla celów sprawozdania finansowego
- Omówienie na praktycznych przykładach elementów RPP w szczególności ze zwróceniem uwagi na korekty wyniku finansowego w metodzie pośredniej

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Przepisy regulujące sporządzenie rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> Zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 1. Zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 7. Różnice pomiędzy rachunkami przepływów pieniężnych dla celów MSSF i KSR 1.
2	Jednostkowy rachunek przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią i bezpośrednią. Studium przypadku przy użyciu arkusza MS Excel usprawniającego przygotowywanie rachunku przepływów pieniężnych na podstawie bilansu oraz rachunku zysków i strat.
3	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> Omówienie zagadnień dotyczących przygotowania skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych. Przygotowanie skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel.
4	Rachunek przepływów pieniężnych narzędziem zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa.	<ul style="list-style-type: none"> Co można wyczytać z rachunku przepływów pieniężnych? Przegląd i analiza przykładowych rachunków przepływów pieniężnych z rzeczywistych sprawozdań finansowych.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

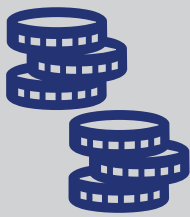
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym
Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Rachunkowości nr 1 "Rachunek przepływów pieniężnych"
- Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”
- „Rachunek przepływów pieniężnych w praktyce”, Marek Lachmirowicz, CeDeWu
- „Interpretacja i analiza przepływów pieniężnych”, Ewa Śnieżek, Michał Wiatr, Wolters Kluwer, 2017
- „Jak czytać cash flow”, Ewa Śnieżek, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce

Moduł 21

Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie z techniką badania rachunku przepływów pieniężnych dla celów sprawozdania finansowego
- Zaprezentowanie najczęstszych błędów popełnianych przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych
- Praktyczne przećwiczenie dokumentacji badania rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Badanie rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none">• Uzgodnienie danych wejściowych do bilansu i rachunku zysków i strat.• Analiza poprawności klasyfikacji transakcji do poszczególnych rodzajów działalności.• Praktyczny przykład weryfikacji rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel.• Omówienie błędów najczęściej popełnianych przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych.• Dokumentacja.
2	Weryfikacja ujawnień	<ul style="list-style-type: none">• Weryfikacja ujawnień wymaganych przez KSR 1.• Weryfikacja ujawnień wymaganych przez MSR 7.• Lista kontrolna ujawnień jako narzędzie badania i dokumentacji.
3	Badanie skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none">• Różnice pomiędzy jednostkowym a skonsolidowanym rachunkiem przepływów pieniężnych, które należy zwrócić uwagę podczas badania.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej
Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Rachunkowości nr 1 "Rachunek przepływów pieniężnych"
- Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”
- „Rachunek przepływów pieniężnych w praktyce”, Marek Lachmirowicz, CeDeWu
- „Dokumentacja biegłego rewidenta z badania sprawozdań finansowych”, Agnieszka Piechocka-Kałużna, Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Radosław Kałużny, Wydawnictwo Naukowe PWN
- MSB 600 - Szczególne rozważania – Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych (w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy).
- MSB 230 – „Dokumentacja badania”

Moduł 22

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

Usystematyzowanie wiedzy z zakresu rachunkowości. Wskazanie koncepcji modyfikacji sprawozdania z badania w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami. Merytoryczne zagadnienia poruszane w opracowaniu będą przeznaczone dla osób o ugruntowanej wiedzy z zakresu rachunkowości. Główne obszary to zagadnienia dotyczące istotnych obszarów, które powinny zostać rozważone przez biegłego rewidenta w trakcie badania sprawozdania finansowego. Jednocześnie opracowanie ma być przeznaczone dla głównych księgowych, którzy są odpowiedzialni za prowadzenie ksiąg rachunkowych podmiotów o istotnej skali działalności.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowości.

Konspekt zajęć do tematu

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> Istotne zmiany w sposobie raportowania danych finansowych przez jednostki: <ul style="list-style-type: none"> – Rola technologii informatycznych, – Kultura organizacyjna, – Regulacje i standardy.
2	Przyczyny powstawania błędów	<ul style="list-style-type: none"> Projektowanie procesu kontroli wewnętrznej w ramach przygotowania sprawozdania finansowego. Profesjonalne doradztwo i jego znaczenie dla sprawozdawczości finansowej. Monitorowanie zmian zasad rachunkowości. Nadużycia. Narzędzia wspomagające proces <i>przygotowywania sprawozdania finansowego</i>.
3	Istotne obszary narażone na nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> Wycena wartości szacunkowych, podejście kierownictwa jednostki do zagadnienia profesjonalnego osądu. Utrata wartości aktywów, jako istotny element w ocenie poprawności wyceny należności oraz środków trwałych. Transakcje z jednostkami powiązаныmi, identyfikacja stron powiązanych oraz zakres ujawnień. Rezerwy jako element najczęściej pomijany w sprawozdaniu finansowym. Zapasy. Rozliczenie przychodów i kosztów z usługi długoterminowej nie tylko dla sprawozdawczości sektora budowlanego. Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym, kompletność, sposób prezentacji oraz ich istotność dla oceny działalności jednostki przez użytkowników. Estetyka sprawozdania finansowego, kiedy forma przedstawienia danych liczbowych staje się nieprawidłowością. Zestawienie tabelaryczne pozostałych nieprawidłowości.
4	Ocena zidentyfikowanych nieprawidłowości przez biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none"> Sposób oceny nieprawidłowości przez biegłego rewidenta na podstawie standardu nr 450. Wpływ zidentyfikowanych nieprawidłowości na sprawozdanie z badania. Przedstawienie przykładowego modelu oceny nieprawidłowości przez biegłego rewidenta uwzględniającego koncepcję istotności wykonawczej.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Najczęstsze błędy w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Zamknięcie roku 2019 (Zdzisław Fedak),
- Międzynarodowy Standard Badania 450
- Krajowe Standardy Rachunkowości (nr 3, nr 4, nr 13)

Moduł 23

Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego - część 1 - przychody

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

Utrwalenie wiedzy z zakresu procedur badania, w tym dokumentowania badania istotnego obszaru - przychody z działalności operacyjnej.

Szacowanie ryzyka

- Omówienie zagadnień dotyczących technik gromadzenia i dokumentowania kluczowych dla badania informacji dla celów oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia, identyfikacji czynników ryzyka znaczącego oraz opracowania adekwatnego planu badania istotnego obszaru.

Reakcja na ryzyko

- Przeprowadzenie procedur badania kontroli.
- Przeprowadzenie procedur badania wiarygodności, w tym.
 - procedur szczegółowych wiarygodności.
- Procedur analitycznych wiarygodności:

Raportowanie

- Ocena wpływu wyników przeprowadzonych procedur na modyfikacje opinii oraz potrzeby komunikowania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizji.

Konspekt zajęć do tematu

Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego - część 1 - przychody		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Szacowanie ryzyka	<p>Omówienie zagadnień dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgromadzonych, kluczowych dla badania informacji nt. istotnego obszaru, • zastosowania procedur szacowania ryzyka w istotnym obszarze, w tym wykorzystania: <ul style="list-style-type: none"> – wstępnych procedur analitycznych, – obserwacji i inspekcji, – rozmów z kierownictwem. • pomiaru ryzyka nieodłącznego wg stwierdzeń w istotnym obszarze, • identyfikacji czynników wskazujących na istnienie ryzyka znaczącego ze wskazaniem ich wpływu na stwierdzenia, • identyfikacja kontroli znaczących dla badania i powiązanie ich ze stwierdzeniami, • wstępnego oszacowanie poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia. <p>Opracowanie planu badania istotnego obszaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektowanie procedur stanowiących reakcję biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia z uwzględnieniem reakcji na zidentyfikowane czynniki ryzyka znaczącego w istotnym obszarze, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – planowane procedury badania wiarygodności (procedury szczegółowe i procedury analityczne), – planowane procedury badania kontroli, – planowane procedury stanowiące reakcję na zidentyfikowane czynniki ryzyka znaczącego.

2	Reakcja na ryzyko	<p>Przeprowadzenie procedur badania kontroli, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wskazanie kontroli znaczących dla badania. • Aspekt ilościowy. • Określenie metody doboru próby. • Dobór próby. • Wykonanie procedur badania kontroli z udokumentowaniem. • Wnioski z wykonanych procedur badania kontroli, z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> – oceny dowodów badania, – potrzeby wykonania dodatkowych procedur w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami, – wpływu ustaleń na przyjęty poziom ryzyka kontroli i konsekwentnie na poziom ryzyka istotnego zniekształcenia wg stwierdzeń, – rozważenie, czy zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na słabości kontroli wewnętrznej, – oceny stopnia, w jaki zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności w relacji do poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia, – konieczności komunikowania wniosków z badania do organu nadzoru, – ocena, czy wyniki wykonanych procedur wskazują na ryzyko oszustwa. • rozważenie potrzeby raportowania wniosków z badania kontroli wraz z ew. rekomendacjami, • Przeprowadzenie procedur badania wiarygodności, w tym: <p>Procedury szczegółowe wiarygodności wg stwierdzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aspekt ilościowy. • Określenie metody doboru próby. • Dobór próby. • Wykonanie procedur szczegółowych z udokumentowaniem. • Wnioski z wykonanych procedur szczegółowych, z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> – oceny dowodów badania, – ekstrapolacji wyników badania próby na populację (tam gdzie to uzasadnione), – potrzeby wykonania dodatkowych procedur w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami, – wpływu ustaleń na przyjęty poziom ryzyka nieodłącznego i konsekwentnie na poziom ryzyka istotnego zniekształcenia wg stwierdzeń, – ocena, czy zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na słabości kontroli wewnętrznej, – oceny stopnia, w jaki zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności w relacji do poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia, – konieczności komunikowania wniosków z badania do organu nadzoru, – ocena, czy wyniki wykonanych procedur wskazują na ryzyko oszustwa, – rekomendowanych wniosków księgowych (korekt). <p>Procedury analityczne wiarygodności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja związków i powiązań, które posłużą procedurom analitycznym. • Zgromadzenie wiarygodnych danych źródłowych i informacji wykorzystywanych w procedurze analitycznej. • Wybór techniki procedur analitycznych a stopień pewności możliwy do uzyskania. • Przykłady zastosowania różnych technik badania procedurami analitycznymi. • Formułowanie oczekiwanej wartości. • Określenie poziomu akceptowalnej rozbieżności. • Ocena wyników procedur analitycznych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – oceny dowodów badania, – potrzeby wykonania dodatkowych procedur w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami, – wpływu ustaleń na przyjęty poziom ryzyka nieodłącznego i konsekwentnie na poziom ryzyka istotnego zniekształcenia wg stwierdzeń, – rozważenie, czy zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na słabości kontroli wewnętrznej, – oceny stopnia, w jakim zgromadzone dowody badania dostarczają, wystarczającej pewności w relacji do poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia, – konieczności komunikowania wniosków z badania do organu nadzoru, – ocena, czy wyniki wykonanych procedur wskazują na ryzyko oszustwa, – rekomendowanych wniosków księgowych (korekt).
---	-------------------	---

3	Raportowanie	<ul style="list-style-type: none">• ocena w jakim stopniu zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności,• rozważenie wpływu nieskorygowanych nieprawidłowości na potrzebę i zakres modyfikacji opinii,• ozważenie potrzeby i formy komunikacji z organem nadzoru lub stosownymi instytucjami.
---	--------------	--

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Procedury badania istotnego obszaru – Przychody z działalności operacyjnej.

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Lachowski W., Sztuka wyboru część I, Warszawa: Centrum Edukacji PIBR 2019
- Lachowski W., Sztuka wyboru część II, Warszawa: Centrum Edukacji PIBR 2019
- Guide to Using International Standards on Auditing in the Audits of Small- and Medium-Sized Entities, Volume I, Fourth edition, 2018
- Guide to Using International Standards on Auditing in the Audits of Small- and Medium-Sized Entities, Volume II, Fourth edition, 2018
- Lachowski W., Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, Warszawa: Centrum Edukacji KIBR 2016
- Dokumentowanie procesu badania w sposób zgodny z wymogami międzynarodowych standardów rewizji finansowej: praca zbiorowa pod red. A. Helin, Warszawa: Krajowa Izba Biegłych Rewidentów 2014
- Rewizja sprawozdań finansowych, praca zbiorowa pod red. D. Krzywdy, Warszawa, SKwP 2012
- Piechocka-Kałużna A., Kryśkiewicz-Burnos A., Kałużny Radosław, Dokumentacja biegłego rewidenta z badania sprawozdań finansowych, Warszawa PWN 2011
- Barcikowska A., Sobińska E., Zakrzewska J., Badanie małych i średnich jednostek z zastosowaniem Krajowych i Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej, Warszawa: Krajowa Izba Biegłych Rewidentów 201
- Krajowe Standardy Badania

Moduł 24

Kryptoaktywa w sprawozdaniu finansowym

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

Celem szkolenia jest zapoznanie słuchaczy lub ugruntowanie ich wiedzy oraz wyrobienie umiejętności w ocenie identyfikacji, ujęcia, wyceny, prezentacji i ujawnianiu informacji w sprawozdaniach finansowych, sporządzanych przez emitentów kryptowalut lub jednostki je posiadające, lub prowadzące obrót nimi, a podlegających ustawowemu badaniu lub przeglądom, lub innym usługom atestacyjnym.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin.

Konspekt zajęć do tematu

Kryptoaktywa w sprawozdaniu finansowym		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Kryptowaluty – cechy charakteryzujące te szczególne zasoby ekonomiczne i ich rodzaje.	<ul style="list-style-type: none"> Odróżnienie kryptowalut od innych zasobów, w tym aktywów finansowych i pieniężnych. Podstawy technologii rozproszonego rejestru (DLT), w tym blockchain, rodzaje kryptowalut, cele ich emisji. Zorganizowane rynki obrotu kryptowalutami: Bitbay, Bitmarket, Bitmarket24, Coinroom, Nevbit.
2	Kryptowaluty w polskim obrocie prawnym.	<ul style="list-style-type: none"> Możliwości emisji, posiadania i obrotu na tle zróżnicowanych podejść w środowisku prawnym wiodących krajów UE i świata (USA, Chiny, Rosja, inne). Pojęcie ICO (Initial Coin Offering) – sposób przeprowadzenia transakcji. Komunikat Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie „walut” wirtualnych (2017).
3	Kryptowaluty według regulacji MSSF.	<ul style="list-style-type: none"> Warunki uznania kryptowalut za aktywa jednostki. Stanowisko IFRIC (KIMSF, 2019) w sprawie identyfikacji kryptowalut u ich posiadaczy oraz jego konsekwencje co do ujęcia, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych.
4	Kryptowaluty według polskich regulacji rachunkowości.	<ul style="list-style-type: none"> Warunki uznania kryptowalut za aktywa jednostki. Analiza możliwości uznania kryptowalut emitowanych, posiadanych lub będących w obrocie jednostki za szczególne aktywa lub przypisanie ich do konkretnych rodzajów, np. inwestycje, zapasy, wartości niematerialne i prawne. Konsekwencje ujęcia kryptowalut jako określonych rodzajów aktywów: początkowa wycena i ujęcie, wycena po początkowym ujęciu (dzień sprzedaży lub wymiany, dzień bilansowy), prezentacja w podstawowych sprawozdaniach finansowych ujawnianie informacji o emisji, posiadaniu lub obrocie kryptowalutami przez jednostkę. Księgowe ujęcie kontraktów terminowych na kryptowaluty.
5	Kryptowaluty w systemie podatkowym.	<ul style="list-style-type: none"> Zasady opodatkowania transakcji kryptowalutami w kontekście podatku dochodowego, podatku VAT oraz innych podatków i obciążeń cywilnoprawnych.
6	Kryptowaluty w sprawozdaniach finansowych	<ul style="list-style-type: none"> Przegląd praktycznych rozwiązań stosowanych w kontekście ujęcia kryptowalut w sprawozdaniach finansowych.
7	Sprawdzian wiadomości	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Kryptoaktywa w sprawozdaniu finansowym
Materiał własny jednostki

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Bitcoin.pl – Polski Portal Kryptowalutowy, <https://bitcoin.pl/>
- Blog audytorów śledczych. Antifraud Zone, EY, <https://www.blog.ey.pl/audytsledczy/tag/bitcoin/>
- Holdings of Cryptocurrencies, IFRIC Agenda Decision, June 2019, <https://www.ifrs.org/projects/2019/holdings-of-cryptocurrencies/#published-documents>
- Komunikat Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie „walut” wirtualnych, 2017, https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/aktualnosci/wiadomosci_2017/ww-pl.html
- K. Piech (red.), Podstawy korzystania z walut cyfrowych, Warszawa, 2017, <https://www.lazarski.pl/pl/wydzialy-i-jednostki/instituty/wydzial-ekonomii-i-zarzadzania/centrum-technologii-blockchain/>
- Skutki podatkowe obrotu kryptowalutami, Komunikat Ministerstwa Finansów, 2018, <https://www.pwc.pl/pl/artykuly/nawosci-podatkowe/2018/2018-04-05-skutki-podatkowe-obrotu-kryptowalutami-komunikat-ministerstwa-finansow.html>

Moduł 25

Specyfika badania sprawozdań finansowych spółdzielni mieszkaniowych

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Pogłębienie wiedzy o regulacjach prawnych określających zasady funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowych.
- Pogłębienie wiedzy nt. specyfiki rachunkowości i specyficznych zasad sprawozdawczości spółdzielni mieszkaniowych.
- Pogłębienie nt. rozliczeń podatkowych spółdzielni mieszkaniowych
- Nabycie umiejętności identyfikowania ryzyka nieodłącznego spółdzielni mieszkaniowej z uwzględnieniem ryzyka istotnego zniekształcenia związanego z procesem sprawozdawczości finansowej
- Nabycie umiejętności dokumentowania wykonanych procedur badania poszczególnych obszarów badania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowości.

Konspekt zajęć do tematu

Specyfika badania sprawozdań finansowych spółdzielni mieszkaniowych		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Regulacje prawne określające zasady funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze z późn. zmianami. • Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych z późn. zmianami. • Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych z późn. zmianami.
2	Specyfika rachunkowości spółdzielni mieszkaniowej	<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby mieszkaniowe. • Fundusz remontowy. • Ewidencja wkładów. • Problem ustalania kosztów czynszów. • Rezerwy w spółdzielniach.
3	Sprawozdawczość finansowa w spółdzielniach mieszkaniowych	<ul style="list-style-type: none"> • Specyfika prezentacji nadwyżki kosztów nad przychodami lub przychodów nad kosztami.
4	Rozliczenia podatkowe	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady opodatkowania CIT. • VAT w spółdzielniach mieszkaniowych.
5	Porównanie spółdzielni ze spółkami handlowymi	<ul style="list-style-type: none"> • Moment powstania. • Moment nabycia osobowości prawnej. • Reprezentacja. • Zatwierdzenie sprawozdania finansowego. • Kierownik jednostki.
6	Dokumentowania wykonanych procedur badania poszczególnych obszarów badania	<ul style="list-style-type: none"> • Przykłady dokumentacji akceptacji zlecenia, oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia, badania przychodów i kosztów, należności i zobowiązań.
7	Sprawdzian	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Sprawozdania finansowe i rozliczenia podatkowe spółdzielni mieszkaniowych
Wydawca: SKwP

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Roczne sprawozdanie finansowe i rozliczenia podatkowe spółdzielni mieszkaniowych
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 275 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1465)
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1526)
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)
- Krajowe Standardy Badania

Moduł 26

Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Wzbogacenie wiedzy na temat klasyfikowania nakładów na rozwój i innowacje w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych
- Rozszerzenie umiejętności identyfikowania i rozwiązania problemów związanych z ujmowaniem, wyceną prac badawczych i rozwojowych zgodnie z UoR, MSR i ustaw podatkowych, w szczególności w kontekście ulg związanych z działalnością innowacyjną
- Pogłębienie umiejętności poprawnej prezentacji nakładów poniesionych na prace badawcze i rozwojowe w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin.

Konspekt zajęć do tematu

Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie Cel szkolenia Podstawy prawne	Cel ogólny i cele szczegółowe omawianego zagadnienia. Podanie aktualnych podstaw prawnych omawianego zagadnienia.
2	Definicje i klasyfikacja działalności innowacyjnej, prac badawczych i rozwojowych	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnienie specyfiki działalności innowacyjnej i form jej prowadzenia. Definicje i klasyfikacja nakładów działalności badawczej i rozwojowej z punktu widzenia UoR, MSR i ustaw podatkowych.
3	Prace badawcze w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych	<ul style="list-style-type: none"> Specyfika prezentacji nadwyżki kosztów nad przychodami lub przychodów nad kosztami.
4	Prace rozwojowe w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych	<ul style="list-style-type: none"> Wycena i moment początkowego ujęcia w księgach rachunkowych. Wycena i ujmowanie w trakcie realizacji i na moment ich ukończenia. Wycena prac jako składnika WNiP. Zasady amortyzacji prac rozwojowych – podobieństwa i różnice między prawem bilansowym a podatkowym. Testy na utratę wartości. Ulgi podatkowe. Ujawnienia i prezentacja w sprawozdaniu finansowym.
5	Prace rozwojowe w innych regulacjach prawnych	<ul style="list-style-type: none"> Zapisy w KSH dotyczące ograniczeń w podziale wyniku finansowym netto w spółkach kapitałowych aktywujących nakłady na prace rozwojowe.
6	Sprawdzian	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt. Prace badawcze i rozwojowe w ujęciu bilansowym i podatkowym
Wydawca: SKwP

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- konieczność opracowania kompleksowego materiału szkoleniowego
SKwP deklaruje przygotowanie

Literatura uzupełniająca:

- 1. MSR 38 Aktywa niematerialne

Moduł 27

Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapewnienie bieżącej wiedzy na temat aktualnych przepisów prawa i regulacji mających związek z badaniem sprawozdań finansowych.
- Zapewnienie bieżącej wiedzy na temat wprowadzonych zmian w krajowych standardach badania oraz aktualnych wersji krajowych standardów badania.
- Przekazanie informacji na temat zmian w standardach międzynarodowych, które po ich przetłumaczeniu i przyjęciu przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów staną się standardami krajowymi.
- Zwrócenie uwagi na wydawane przez PIBR i IAASB komunikaty, stanowiska i opracowania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin – rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia. • Relacje pomiędzy standardami międzynarodowymi i krajowymi.
2	Obowiązujące przepisy prawa i regulacje związane z badaniem sprawozdań finansowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Akty prawne i regulacje mające wpływ na badanie sprawozdań finansowych ich zmiany, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, – rozporządzenie nr 537/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, – ustawa o rachunkowości, – zasady etyki (Kodeks IFAC), – krajowe standardy kontroli jakości.
3	Zmiany w krajowych standardach badania oraz aktualne wersje krajowych standardów badania	<ul style="list-style-type: none"> • Obowiązujące wersje krajowych standardów badania (KSB). • Zmiany wprowadzone w KSB, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – Krajowy Standard Badania 540 (Zmieniony) – „Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień”, – zmiany do krajowych standardów wykonywania zawodu wynikające z przyjęcia KSB 540 (Zmienionego), – zmiany do krajowych standardów wykonywania zawodu oraz krajowych standardów kontroli jakości wynikające z przyjęcia KSB 250 (Zmienionego). • Przykłady i zadania sytuacyjne.
4	Zmiany w standardach międzynarodowych, które po ich przetłumaczeniu i przyjęciu przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów staną się standardami krajowymi	<ul style="list-style-type: none"> • MSB 315 (zmieniony) – „Identyfikacja i ocena ryzyk istotnego zniekształcenia oraz zmiany uzgodnieniowe do innych MSB” ostateczne brzmienie (final pronouncement). • MSB 600 (Zmieniony) – „Szczególne rozważania – Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy)” (projekt (exposure draft)). • Pakiet trzech standardów związanych z nową koncepcją – zarządzaniem jakością: <ul style="list-style-type: none"> – Międzynarodowy Standard Zarządzania Jakością (ISQM) 1 „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub inne zlecenia atestacyjne lub usługi pokrewne” (poprzednio ISQC 1 – MSKJ 1) (projekt (exposure draft)), – Międzynarodowy Standard Zarządzania Jakością (ISQM) 2 „Przeglądy jakości zlecenia” projekt (exposure draft), – MSB 220 (Zmieniony) „Zarządzanie jakością w badaniu sprawozdań finansowych” projekt (exposure draft).
5	Stanowiska, komunikaty i opracowania PIBR i IAASB - praktyczny wpływ na badanie, wydanie sprawozdania z badania oraz prowadzenie firmy audytorskiej.	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze zmienionymi standardami międzynarodowymi. • Opracowania i alerty PIBR związane z badaniem sprawozdań finansowych lub z działalnością firmy audytorskiej. • Opracowania i alerty specjalne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane z badaniem sprawozdań finansowych.
6	Sprawdzian wiadomości	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie do wyboru: wykładowo-warsztatowe, warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1415)
- Rozporządzenie UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158)
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)
- Uchwała nr 3430/S2a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn. zm.
- Uchwała nr 3431/S2a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości
- Opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze zmienionymi standardami międzynarodowymi
- Opracowania i alerty PIBR związane z badaniem sprawozdań finansowych lub z działalnością firmy audytorskiej
- Opracowania i alerty specjalne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane z badaniem sprawozdań finansowych

Moduł 28

Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego – praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie wymogów krajowych standardów i przepisów prawa obowiązujących do wykonywania innych niż badanie usług atestacyjnych i usług pokrewnych
- Przedstawienie praktycznego zastosowania tych wymogów

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin – rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego – praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szkolenia. • Zakres szkolenia. • Relacje pomiędzy standardami międzynarodowymi i krajowymi.
2	Regulacje międzynarodowe i polskie w zakresie usług biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura regulacji wydawanych przez IAASB. • Zakres regulacji dotyczących usług atestacyjnych innych niż badanie sprawozdań finansowych i usług pokrewnych wynikający z ustawy o biegłych rewidentach (definicje usług, wymogi dotyczące wykonywania tych usług), w tym aspekt dotyczący systemu wewnętrznej kontroli jakości w firmie audytorskiej. • Usługi atestacyjne określone przepisami prawa, zastrzeżone dla biegłego rewidenta – zaliczane do czynności rewizji finansowej – a usługi atestacyjne inne niż czynności rewizji finansowej, niezastrzeżone do wykonywania przez biegłych rewidentów.
3	Charakterystyka usług atestacyjnych i usług pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> • Istota usługi atestacyjnej i usługi pokrewnej - różnice i podobieństwa. • Założenia koncepcyjne usług atestacyjnych. • Usługi atestacyjne a usługi poświadczające. • Rodzaje usług atestacyjnych i omówienie poszczególnych części definicyjnych (w tym odpowiedniość zagadnienia będącego przedmiotem usługi, odpowiedniość kryteriów oceny, powiązanie 3 stron). • Rodzaje usług pokrewnych.
4	Usługi przeglądu historycznych informacji finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi Krajowego Standardu Przeglądu (KSP) 2400 (Z) – „Przegląd historycznych sprawozdań finansowych” wraz z praktycznymi wskazówkami w zakresie wykonywania usługi. • Wymogi Krajowego Standardu Przeglądu (KSP) 2410 – „Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki” wraz z praktycznymi wskazówkami w zakresie wykonywania usługi. • Wskazanie różnic pomiędzy oboma standardami.
5	Usługi atestacyjne inne niż badania i przeglądy historycznych informacji finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych Innych niż Badanie i Przegląd (KSUA) 3000 (Z) – „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych” - • Planowanie i przeprowadzanie usługi atestacyjnej innej niż badanie i przegląd historycznych informacji finansowych wg KSUA 3000 (Z) – praktyczne aspekty • Krótkie omówienie często występujących usług wykonywanych zgodnie z KSUA 3000 (w tym badania planów połączenia, przekształcenia, podziału, usługi atestacyjne dotyczące weryfikacji współczynnika zużycia energii elektrycznej (OZE))
6	Inne usługi atestacyjne w świetle regulacji wynikających z Krajowych Standardów Usług Atestacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie omówienie innych usług atestacyjnych, w tym zgodnie z innymi niż KSUA 3000 standardami, w tym KSUA 3400 „Sprawdzanie prospektywnych informacji finansowych”, KSUA 3402 – „Raporty atestacyjne na temat kontroli w organizacji usługowej”
7	Usługi pokrewne w świetle regulacji wynikających z Krajowych Standardów Usług Pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi Krajowego Standardu Usług Pokrewnych (KSUP) 4400 (Z) – „Usługi wykonania uzgodnionych procedur” wraz z praktycznymi przykładami zastosowania • Wymogi Krajowego Standardu Usług Pokrewnych (KSUP) 4410 (Z) – „Usługi kompilacji”
8	Wymogi etyczne dotyczące świadczenia usług atestacyjnych i pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wymogi wynikające z Kodeksu etyki IESBA • Wymogi wynikające z poszczególnych standardów • Wymogi wynikające z ustawy o biegłych rewidentach
9	Sprawdzian wiadomości	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego – praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie do wyboru: wykładowo-warsztatowe, warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1415)
- Uchwała nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn. zm.
- Uchwała nr 3598/54a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie krajowego standardu usług pokrewnych 4401PL
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości
- Opracowania i alerty Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze standardami międzynarodowymi i usługami, w tym:
 - Usługi dotyczące uzgodnionych procedur. Możliwość rozwoju i wzrostu wartości
 - Wybór odpowiedniej usługi. Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i uzgodnionych procedur
- Opracowania i alerty PIBR związane z tymi usługami (standardami)

Moduł 29

Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami krajowych standardów wykonywania zawodu (Krajowy Standard Badania (KSB) 540 (Z))

Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie wymogów nowego krajowego standardu dotyczącego badania szacunków księgowych i powiązanych ujawnień
- Przygotowanie biegłych rewidentów do praktycznego zastosowania przepisów standardu podczas badania sprawozdań finansowych.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin – rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami krajowych standardów wykonywania zawodu		
Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Cel wprowadzenia nowego standardu/zmiany istniejącego standardu. • Podstawowe różnice pomiędzy poprzednim a zmienionym brzmieniem standardu KSB 540.
2	Cel i zakres badania wartości szacunkowych i powiązanych ujawnień	<ul style="list-style-type: none"> • Kluczowe koncepcje standardu • Cele biegłego rewidenta • Definicje
3	Ocena ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> • Jednostka i jej otoczenie • Kontrola wewnętrzna jednostki • Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia • Reakcje na oszacowane ryzyka istotnego zniekształcenia
4	Badanie szacunków księgowych i ujawnień	<ul style="list-style-type: none"> • Metody szacowania • Znaczące założenia • Dane • Wybór szacunku punktowego i powiązanych ujawnień dotyczących niepewności szacowania przez kierownictwo • Ustalenie szacunku punktowego lub przedziału biegłego rewidenta • Inne rozważania dotyczące dowodów badania • Możliwe oznaki stronniczości kierownictwa • Przykłady zastosowania poszczególnych wymogów standardów – badanie prostych i złożonych szacunków księgowych • Procedury w zakresie badania ujawnień odnoszących się do szacunków księgowych
5	Ogólna ocena oparta na wykonanych procedurach badania	<ul style="list-style-type: none"> • Wystarczalność i odpowiedniość dowodów badania • Ustalenie czy szacunki księgowe są racjonalne, czy zniekształcone • Komunikacja z kierownictwem i osobami sprawującymi nadzór • Pisemne oświadczenia • Dokumentacja badania
6	Zmiany uzgodnieniowe do innych standardów badania, będące skutkiem KSB 540 (zmienionego)	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany do następujących standardów: <ul style="list-style-type: none"> - Krajowy Standard Badania (KSB) 200 – „Ogólne cele niezależnego biegłego rewidenta oraz przeprowadzanie badania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania”, - Krajowy Standard Badania (KSB) 230 – „Dokumentacja badania” - Krajowy Standard Badania (KSB) 240 – „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw”, - Krajowy Standard Badania (KSB) 260 (Z) – „Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór”. - Krajowy Standard Badania (KSB) 500 – „Dowody badania”, - Krajowy Standard Badania (KSB) 580 – „Pisemne oświadczenia”. - Krajowy Standard Badania (KSB) 700 (Z) – „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego”, - Krajowy Standard Badania (KSB) 701 – „Przedstawianie kluczowych spraw badania w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta”.
7	Sprawdzian wiadomości	

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (komplet materiałów) nt Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami krajowych standardów wykonywania zawodu Krajowy Standard Badania (KSB) 540 (Z)

Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu)

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie do wyboru: wykładowo-warsztatowe, warsztatowe

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1415)
- Uchwała nr 1107/15a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie przyjęcia Krajowego Standardu Badania 540 (Zmienionego) oraz przyjęcia zmian w uchwale w sprawie krajowych standardów kontroli jakości, uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, a także uchwały w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych (obecnie na etapie zatwierdzenia przez PANa)
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn. zm.
- Opracowania i materiały edukacyjne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) dotyczące Międzynarodowego Standardu Badania (MSB) 540 (Z), w tym:
 - Podstawa wniosków sporządzona przez pracowników IAASB
 - At a glance, MSB 540 (zmieniony) oraz powiązane poprawki uzgadniające i następcze
 - MSB 540 (zmieniony) – Wymogi
 - MSB 540 (zmieniony) – Trzy podejścia do testów
 - Briefing klienta badania, Kwestie do rozważenia przez kierownictwo przy ustalaniu szacunków księgowych i powiązanych ujawnień
 - Powiązania między MSB 540 (zmienionym) a innymi MSB
 - Przegląd MSB 540 (zmienionego) oraz poprawek uzgadniających i następczych do innych międzynarodowych standardów
 - Podsumowanie MSB 540 (zmienionego) oraz poprawek uzgadniających i następczych do innych międzynarodowych standardów
 - MSB 540 (Zmieniony) Wdrożenie – Proste i złożone przykłady ilustrujące
 - Przykłady ilustrujące dla badania szacunków księgowych oczekiwanych strat kredytowych
- Alert Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) zatytułowany "Badanie szacunków księgowych w obecnym zmieniającym się otoczeniu w związku z COVID-19"
- Opracowania PIBR związane z tymi usługami (standardami)

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

